

עמ"מ 24128/02/17 - נג'יב נסר אלדין נגד מדינת ישראל - נציבות שירות המדינה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
עמ"מ 24128-02-17 נסר אלדין נ' מדינת ישראל - נציבות 05 יוני 2017
שירות המדינה

בפני כב' השופט יגאל גריל, שופט בכיר
המערער: נג'יב נסר אלדין
ע"י ב"כ עוה"ד א. גולדהמר ואח'

נגד
המשיבה: מדינת ישראל - נציבות שירות המדינה
באמצעות פרקליטות המדינה - המחלקה למשפט העבודה
ע"י ב"כ עוה"ד אודליה גליק

פסק דין

א. הערעור שבפניי הוא על הכרעת הדין של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה בחיפה (בראשות האב"ד עו"ד אורי כהן) מיום 4.12.2016 בתיק בד"מ 79/14, לפיה הורשע המערער באישום הראשון בעבירה לפי סעיף 35(3) של חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן "**החוק**"), ובאישום השני בעבירות לפי סעיפים 35(1) ו- (5) של החוק.

גזר הדין של המערער ניתן ביום 12.1.2017, אך הערעור עניינו הכרעת הדין בלבד.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

המערער, יליד שנת 1963, שימש בתפקיד ראש אגף מינהל משאבי אנוש ושכר במועצה המקומית דלית אל כרמל החל מאוקטובר 2009 ועד מרץ 2014, ובנוסף גם כאחראי כח אדם ובקרת שכר בוועדה המרחבית לתכנון ובנייה - רכס הכרמל.

במסגרת עבודתו היה המערער אחראי על מתן תוספות שכר לעובדי המועצה והעביר הנחיות לחשבת השכר לביצוע.

בכתב התובענה שהגישה המשיבה כנגד המערער נטען, שמר ריאד חסון (להלן: "**מר חסון**") החל בעבודתו במועצה בחודש מאי 1978 ושימש כמזכיר המועצה משנת 1990 ועד לפרישתו בחודש אוקטובר 2011.

בשנות עבודתו במועצה היה מר חסון מבוטח בפנסיה תקציבית, למעט התקופה מיוני 1991 עד ינואר 1997, בה היה מבוטח בפנסיה צוברת בקרן "מקפת". מר חסון לא משך את כספו מ"מקפת" עד מאי 2012.

למועצה נתמנה חשב מלווה מטעם משרד הפנים (מר שלמה רייך) החל מסוף שנת 2011 ועד יום 31.12.2012. מרגע מינויו של החשב המלווה, שימש המערער איש הקשר בין המועצה לבין החשב המלווה, באופן שעליו לעבוד מול החשב המלווה שמבצע בקרת שכר חודשית, להעביר לידי החשב המלווה כל מסמך הקשור בשכר, ולבצע את הוראותיו של החשב המלווה וכיוצ"ב.

ג. באישום הראשון בתובענה נטען, שביום 7.9.2011 חתם המערער עם מר חסון על הסכם פרישה מן המועצה (להלן: "**הסכם הפרישה**"). המערער, כך נטען, לא העביר את הסכם הפרישה לאישורו ולחתימתו של החשב המלווה כנדרש. במעשה זה חתם המערער, או התיימר לייצג את המועצה, או להתחייב בשמה בחוזה שכריתתו טעונה אישור על-פי דין, אך אישור כאמור לא ניתן.

באישום זה יוחסה למערער עבירה לפי סעיף 35(3) של החוק.

ד. באישום השני נטען, כי במסגרת הסכם הפרישה אישר המערער למר חסון:

1. 6 חודשי הסתגלות.

2. גובה גמלה בשיעור של 67.4%.

הסכם הפרישה קבע, כי תשלום הגמלה הראשון יהיה ביום 1.7.2012. תשלומים אלה אושרו על ידי המערער למרות שמדובר בתשלומים שמר חסון אינו זכאי להם.

ה. לענין 6 חודשי הסתגלות:

בתלוש השכר של מר חסון לינואר 2012 צוין, בין היתר, כי ישולם למר חסון סך של 110,598 ₪ בגין 6 חודשי הסתגלות. לאחר הפקת תלוש השכר ליוני 2012 וטרם ביצע התשלום בפועל, עצר החשב המלווה את התשלום למר חסון. יחד עם זאת, אישר החשב המלווה תשלום סכומים מסוימים למר חסון, עד לחישוב כולל של כספים המגיעים לו.

החשב המלווה פנה למערער, הסביר לו מה הם התשלומים החורגים שאושרו במסגרת הסכם הפרישה למר חסון שלא כדין, והורה לו לתקן את החריגות בתנאי הפרישה. לאחר שהמערער לא תיקן את החריגות כהוראות החשב המלווה, פנה החשב המלווה ביום 21.5.2012 למערער, באמצעות המייל, והבהיר לו, בין היתר, כי מר חסון "אינו זכאי למענק חודשי הסתגלות".

אף על-פי כן ניכה המערער, למר חסון, באמצעות תלוש השכר ליוני 2012 תשלום עבור 4 חודשי הסתגלות בלבד בסך 73,732 ₪, כך שהותיר לזכות מר חסון תשלום של 2 חודשי הסתגלות.

במעשיו אלה, כך נטען באישום השני, הורה המערער על חריגת שכר בגובה 6 חודשים בשכרו של מר חסון, וכמו כן, הנהיג בפועל חריגה בגובה 2 חודשי הסתגלות לשכרו של מר חסון (במקור נכתב לשכרו של הנאשם אך הכוונה למר חסון - י.ג.).

א. לעניין גובה הגמלה:

במיל ששלח החשב המלווה למערער ביום 21.5.2012 הנחה החשב המלווה, כי "מחישוב גובה הגמלה יש לגרוע התקופה בה הועברו התשלומים בגין העובד (משמע, מר חסון) למבטחים, מקפת וקרן גמלאות". ביום 30.5.2012 כתב המערער לקרן "מקפת" כי הוא מאשר שמיכת הכספים מקרן "מקפת" לא תפגע במר חסון, שכן **"קרן מקפת לא נכללה בחישוב הקצבה עבור השנים יוני 1991 עד ינואר 1997 שהוא מקבל מהרשות. על כן נא לשחרר עבורו את הכספים שלזכותו בקרן, הן חלק העובד והן חלק המעביד"** (מוצג ת/13).

למרות האמור לעיל, חישב המערער את הפנסיה התקציבית למר חסון, כשהוא כולל בתקופה זו את השנים בהן הופרשו למר חסון (במקור נכתב הנאשם, אך הכוונה למר חסון - י.ג.) כספים לקרן "מקפת" במסגרת הפנסיה הצוברת. כתוצאה מכך, הורה המערער לשלם למר חסון בחודש יולי 2012 פנסיה תקציבית בגובה 67.4% במקום 56%.

תשלום זה הופסק, על ידי המועצה המקומית בעקבות החקירה, בחודש מאי 2014.

סך הכספים החורגים שהורה המערער לשלם למר חסון באמצעות חודשי ההסתגלות ואחוזי הגמלה מגיעים לכדי 72,045 ₪.

נטען באישום השני, שבמעשיו אלה לא קיים המערער את הוראות סעיף 29 של החוק, וכמו כן הורה המערער להנהיג הטבות שכר למר חסון בניגוד לסעיף 29 של החוק, ביועדו שמדובר בתוספות חורגות, ולכן יוחסו למערער עבירות לפי סעיפים 35(1) + (5) של החוק.

ז. בישיבת בית הדין מיום 8.12.2014 כפר המערער בתובענה, הן באשר לאמור במבוא והן באשר לאמור בשני האישומים - כפירה כללית, ובכל עובדות התובענה על כל חלקיה.

הסנגורית שהופיעה באותה ישיבה ציינה, כי המערער סיים את עבודתו במועצה כבר במרץ 2014, ללא קשר להליך זה ומבלי שידע שהוגשה נגדו תובענה.

התיק נקבע לשמיעת העדויות ומסכת הראיות נפרשה במלואה בפני בית הדין ששמע עדויות בהרחבה על פני מספר ישיבות.

ח. בהכרעת הדין סקר בית הדין בהרחבה את הודעותיהם, כמו גם עדויותיהם של המערער עצמו, של החשב המלווה מר שלמה רייך, של מ"מ מנהלת מחלקת כוח אדם במועצה גב' סמאהר אבו חמוד, של חשב השכר מר מישל חאג', של מזכיר המועצה לשעבר (עד אוקטובר 2011) מר ריאד חסון, ראש המועצה לשעבר מר כרמל נסר אלדין, וכן עדותו של החוקר מן היחידה לחקירות שכר במשרד האוצר, מר יהודה דנינו.

לאחר עיון בהודעותיהם ובעדויותיהם של העדים הגיע בית הדין למסקנה, כי עדויותיהם של עדי התביעה ביחס לסמכויותיו של המערער במועצה היו מהימנות ומשכנעות, באופן שהוכח כי אכן המערער היה אחראי על מתן תוספת שכר ועל הענקת תנאי פרישה, והוא העביר הנחיות בעניין זה לחשב השכר. פעולותיו של המערער נעשו במקרים מסוימים בניגוד לדין ותוך חריגה מסמכות.

ט. בהתייחס לאישום הראשון שבתובענה דהיינו: חתימתו של המערער ביום 7.9.2011 על הסכם פרישה מן המועצה, מבלי שהמערער העביר את ההסכם לאישורו וחתימתו של החשב המלווה, כשהמערער חתם או התיימר לייצג את המועצה, או להתחייב בשמה בחוזה שכריתו טעונה אישור על פי דין מבלי שאישור כזה ניתן, הונחו בפני בית הדין ההודעות שנגבו ממר שלמה רייך, שהיה החשב המלווה, וכן ממר כרמל נסר אלדין, לשעבר ראש המועצה, והודעתו של המערער עצמו, והם אף מסרו את עדויותיהם בפני בית הדין, וכן שמע בית הדין את עדותו של מזכיר המועצה לשעבר, מר ריאד חסון, שהעיד כי הגורם המרכזי שהכין וריכז את ההסכם הפרישה (ת/5) היה המערער.

אמנם, ציין מר חסון, עצם ההסכמה על הפרישה ותנאיה סוכמה בינו לבין ראש המועצה בספטמבר 2011, ואולם מי שהכין את ההסכם הפרישה היה המערער (עמ' 26-27 לפרוט').

בית הדין הגיע למסקנה, כי המשיבה הוכיחה את האישום המיוחס למערער מעל לכל ספק סביר, וכי המערער חתם ביוזעין על ההסכם הפרישה ת/5 והתיימר לייצג את המועצה או להתחייב בשמה בחוזה שכריתו טעונה אישור על פי דין. אמנם ראש המועצה בא בדברים, בשיחות ממושכות, עם מר חסון, ואולם מי שסיכם את התנאים ושיכללם לכדי ההסכם היה המערער עצמו.

י. בעניין זה היו נאמנים על בית הדין דבריו של ראש המועצה, כרמל נסר אלדין, בהודעתו מיום 25.12.2013 (מוצג ת/15). בית הדין הוסיף, כי הוא נותן אמון מלא בדברי ראש המועצה בהודעתו, כי הוא בטוח "במאה אחוז" שהמערער לא ביקש ממנו להעביר את ההסכם לחתימת החשב המלווה, ובנוסף הוא לא הבטיח ולא אמר למערער שהוא יעביר את ההסכם לחתימתו של החשב המלווה מר רייך.

לעומת הודעתו הנ"ל, הייתה עדותו של ראש המועצה בבית הדין מעורפלת בנקודות אלה, ובית הדין ציין, שלא היה לו נוח המעמד שבו הוא מעיד נגד גיסו-המערער, והוא אף הגיע לעדותו בעקבות צו הבאה שהוצא נגדו.

יא. בית הדין דחה את טענת המערער כאילו הוא היה בגדר "גורם ממליץ" בלבד, וזאת נוכח תפקידו המרכזי של המערער במועצה בענייני כספים וכוח אדם, ומה גם שטענה זו של המערער כאילו הוא היה בגדר "גורם ממליץ" היא, לפי קביעת בית הדין, בגדר עדות כבושה.

נוכח האמור הרשיע בית הדין את המערער בעבירה לפי סעיף 35(3) לחוק יסודות התקציב בכל הנוגע לאישום הראשון בתובענה.

יב. בהתייחס לאישום השני שבתובענה, דן בית הדין תחילה בטענת המשיבה לפיה במסגרת הסכם הפרישה (ת/5) שהכין המערער למר חסון, אישר לו המערער תשלום של ששה חודשי הסתגלות למרות שמדובר בתשלומים שמר חסון לא היה זכאי להם.

וביתר פירוט: בתלוש השכר של מר חסון לינואר 2012 צוין, בין היתר, כי ישולם לו סך של 110,598 ₪ בגין ששה חודשי הסתגלות. בטרם בוצע התשלום בפועל עצר החשב המלווה את התשלום למר חסון, אך יחד עם זאת אישר הוא תשלום סכומים מסוימים למר חסון עד לחישוב הכולל של הכספים המגיעים לו.

החשב המלווה, מר רייך, פנה למערער והסביר לו מה התשלומים החורגים, שאושרו שלא כדין, והורה לו לתקן את החריגות בתנאי הפרישה. משלא עשה כן המערער, פנה החשב המלווה ביום 21.5.2012 למערער במייל והבהיר לו שמר חסון אינו זכאי למענק חודשי הסתגלות (המייל מיום 21.5.2012 הוא נספח למוצג ת/5).

למרות האמור, ניכה המערער למר חסון, באמצעות תלוש השכר של יוני 2012, תשלום עבור ארבעה חודשי הסתגלות בלבד בסך 73,732 ₪, באופן שהותיר לזכות מר חסון תשלום של שני חודשי הסתגלות.

מכאן הטענה, שהמערער הורה על חריגת שכר בגובה של 6 חודשים לגבי מר חסון וכן הנהיג בפועל חריגת שכר בגובה שני חודשי הסתגלות לשכרו של מר חסון.

יג. לעומת זאת, טענת המערער הייתה, כי הוא פעל לפי הוראות החשב המלווה, הפחית ארבעה חודשי הסתגלות משכרו של מר חסון והותיר לו שני חודשי שכר כחודשי הודעה מוקדמת וזאת ביחס לחודשים ינואר-פברואר 2012. לטענת המערער, מחמת טעות לא שונה הסימול בתלוש השכר מחודשי הסתגלות לדמי הודעה מוקדמת, אך התשלום זהה.

יד. בית הדין סקר בהכרעת הדין בהרחבה את הודעתו ועדותו של החשב המלווה מר רייך, כמו גם את הודעתו ועדותו של המערער, וכן של מר חסון, כמו גם את הודעתו ועדותו של ראש המועצה לשעבר כרמל נסר אלדין, וכן דן במשמעות המסמכים (נ/1 ו-נ/5), והגיע למסקנה, לפיה הוכיחה המשיבה כנדרש את המיוחס למערער באישום השני בכל הנוגע לתשלום חודשי ההסתגלות שלא כדין.

המערער הודה בהודעתו בפני החוקר, כי מר חסון פרש מעבודתו באוקטובר 2011 וכי התשלום עבור חודשי ההודעה המוקדמת לו היה זכאי מר חסון שולם עבור החודשים נובמבר-דצמבר 2011. ניסיונותיו של המערער לתרץ את מעשיו כיישום תוכנית הבראה, או התייעלות עקב הפחתת משרה - לא שכנעו את בית הדין שקבע, כי מר חסון לא עבד בפועל במועצה בנובמבר-דצמבר 2011.

בית הדין אימץ בעניין זה את עדות החשב המלווה מר רייך שאותה מצא בית הדין כאמינה ומשכנעת, זאת בנוסף לעדות מר חסון שבית הדין ציין, כי זו "מדברת בעד עצמה".

בית הדין העיר, שהמערער טען בעדותו כי באפשרותו להציג בקלות את דו"חות הנוכחות בעבודה של מר חסון ביחס לנובמבר-דצמבר 2011, אך הדבר לא נעשה.

טו. המערער ניסה להציג את חודשי ההסתגלות שנרשמו בגמר החשבון (נ/5) כאילו מדובר בחודשי הודעה מוקדמת לחודשים ינואר-פברואר 2012, ואולם טענות אלה (כולל הטענה שמדובר בטעות בסימול תלוש השכר) לא נמצאו כמהימנות על ידי בית הדין, והן אף נוגדות את תכתובות המייל שקיבל המערער מן החשב המלווה.

לפיכך קבע בית הדין, כי הוכח שהתשלום שקיבל מר חסון עבור החודשים נובמבר-דצמבר 2011 היה בגין דמי הודעה מוקדמת, ואילו התשלום לחודשים ינואר-פברואר 2012 היה בגין תשלום חודשי הסתגלות שלא כדין ותוך חריגה מסמכות.

טז. הנושא הנוסף באישום השני היה מתן הוראה מצד המערער לתשלום גמלה בשיעור חריג למר חסון, דהיינו: נטען, שהמערער הורה על תשלום גמלה בגובה של 67.4% למרות שמר חסון לא היה זכאי לכך.

מר חסון החל לעבוד במועצה במאי 1978, ושימש כמזכיר המועצה משנת 1990 עד פרישתו באוקטובר 2011. בין השנים 1973 עד 1990 היה מר חסון מבוטח באמצעות קרן הפנסיה "מבטחים" ביחס למשרה נוספת בה הועסק מחוץ למועצה, דהיינו בוועדה המרחבית לתכנון ובנייה רכס הכרמל, ובשנת 1990 משך מר חסון את הכספים שנצברו לזכותו בקרן "מבטחים".

במהלך שנות עבודתו במועצה (1978-2011) היה מר חסון מבוטח ב"פנסיה תקציבית", **למעט** בתקופה שמיוני 1991 עד ינואר 1997, בה היה מבוטח ב"פנסיה צוברת" באמצעות קרן הפנסיה "מקפת".

עד חודש מאי 2012 לא משך מר חסון את כספיו מקרן "מקפת".

יז. במסגרת הסכם הפרישה שערך (מוצג ת/5) אישר המערער למר חסון גמלה בשיעור של 67.4%, וקבע

כי תשלומה הראשון יהיה ביום 1.7.2012, ואולם מר חסון לא היה זכאי לתשלומי הגמלה בשיעור האמור.

החשב המלווה מר רייך, שהחל את תפקידו במועצה בנובמבר 2011 התריע בפני המערער על חריגות התשלום, והנחה את המערער במייל מיום 21.5.2012, כי מחישוב גובה הגמלה יש לגרוע את התקופה בה הועברו תשלומים בגין מר חסון ל"מבטחים", "מקפת" וקרן הגמלאות.

ביום 30.5.2012 כתב המערער לקרן "מקפת" שמשיכת הכספים מקרן זו לא תפגע במר חסון הואיל ו-"קרן מקפת לא נכללה בחישוב הקצבה עבור השנים 1/97 - 6/91 שהוא מקבל מהרשות. על כן נא לשחרר עבורו את כל הכספים שלזכותו בקרן הן חלק העובד והן חלק המעביד" (מוצג ת/13).

למרות הודעתו האמורה, כלל המערער בחישוב הפנסיה התקציבית של מר חסון גם את השנים בהן הופרשו למערער כספים לקרן "מקפת" במסגרת הפנסיה הצוברת.

נוכח חישוב זה, הורה המערער לשלם למר חסון ביולי 2012 פנסיה תקציבית בגובה 67.4% במקום 56% לה היה זכאי מר חסון. תשלום זה הופסק על ידי המועצה במאי 2014 עקב חקירה שהתנהלה.

יח. המערער הואשם אפוא בכך, שבמעשיו המתוארים לעיל הוא לא קיים את הוראות סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, וכן הורה להנהיג הטבות שכר למר חסון בניגוד לסעיף 29 לחוק הנ"ל בידעו כי מדובר בתוספות חורגות. לכן, הואשם המערער בעבירות משמעת גם בגין רכיב אישום זה לפי סעיפים 35(1) + (5) של חוק יסודות התקציב.

יט. מציין בית הדין, כי בחישוב גובה הגמלה שערך המערער למר חסון, הוענקו למר חסון זכויות לקבלת גמלה מאוצר המדינה על אותן שנות עבודה בהן הועסק גם בפנסיה צוברת, ואישור כזה מנוגד באופן ברור להוראות חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970.

לעניין זה מפנה בית הדין לפסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בדיון מב/7-1 **מרדכי גזית נ' נציב שירות המדינה**, פד"ע י"ג 397 בעמ' 406, וכן מפנה בית הדין להוראות סעיף 29 של חוק יסודות התקציב.

כ. מוסיף בית הדין, כי ברי שלא הוסכם ולא הונהג שכלל עובדי המדינה ייהנו מכפל גמלה ("פנסיה תקציבית" + "פנסיה צוברת" כמקור משותף), לגבי אותה תקופת שירות, ושר האוצר לא נתן אישור מפורש, או אחר לנהוג כך לגבי מר חסון, או עובדים אחרים במועצה, או מחוצה לה.

קובע בית הדין, שדי באמור לעיל כדי להביא להרשעתו של המערער בעבירות אשר לפי סעיפים 35(1) + (5)

לחוק יסודות התקציב.

כא. בנוסף לכך, סוקר בית הדין בהכרעת הדין בהרחבה את הודעתו כמו גם עדותו של החשב המלווה מר רייך, וכן את עדותה של חשבת השכר סמאהר אבו חמוד, הודעתו של המערער וכן עדותו בפני בית הדין, כמו גם הודעתו ועדותו של מר חסון.

כמו כן, התייחס בית הדין להחלטתה של הוועדה הפריטטית (ת/16) מיום 26.10.1997, בציינו, שלא ניתן למצוא בהחלטת הוועדה הפריטטית כל מקור חוקי המאפשר תשלומי כפל גמלה בניגוד לחוק.

על יסוד הראיות הגיע בית הדין למסקנה, לפיה המערער, שפעל ברשלנות ובחוסר מקצועיות, הנהיג, או הורה להנהיג, תשלומי "כפל פנסיה" בשכרו של מר חסון מבלי שנתקבל לכך אישור הממונה על השכר במשרד האוצר.

כמו כן, בהודעתו בפני החוקר, לגבי השנים בהן הועסק מר חסון בפנסיה צוברת, הודה המערער: **"הייתי צריך לקזז את השנים האלו מהגמלה של ריאד"** (מוצג ת/1, עמ' 8 ש' 216). המערער לא תיקן את המעוות למרות שהחשב המלווה העמידו על חריגות השכר שביצע (כולל אחוזי הגמלה הגבוהים שביקש להעניק למר חסון).

כב. מוסיף בית הדין, שאמנם החשב, מר רייך, לא היה תקיף דיו ביחסו כלפי המערער, ולא הקפיד שהוראותיו תתבצענה כלשון, אך אין בכך כדי להסיר מאחריותו של המערער שביצע את מעשיו ביוזעין תוך ניסיון לתרצם כנוהג ששרר לדבריו במועצה.

המערער הציג מצג בפני קרן "מקפת", כי הכספים שצבר מר חסון באותה קרן (הפנסיה הצוברת) לא יכללו במסגרת הפנסיה התקציבית, אך הצהרה זו של המערער לא מומשה, שכן מר חסון משך את כספיו מקרן מקפת, ועל אותן שנות עבודה ממש גם זוכה בפנסיה תקציבית.

המערער הודה במסמך ההבהרות מיום 14.12.2013 (נ/8) ששלח לחוקר: **"בבחינת העברת הכספים מקרן מקפת אציין שהסכם הפרישה נערך ללא נתונים מספיקים וכל המידע שנצבר היה בגדר שמועות..."**.

בית הדין מציין, שאין זה תהליך העבודה הראוי המצופה ממנהל משאבי אנוש במועצה ועוד מוסיף בית הדין, שאין בהחלטת הוועדה הפריטטית כל בסיס חוקי שיהא בו כדי להתיר את החריגות האמורות.

כג. בית הדין מוסיף, כי לא נעלם מעיניו, שהחשב המלווה חטא בעצמו משאיר על תנאי את תשלומי כפל הפנסיה בגמלתו של מר חסון (בתלוש יוני 2016), וזאת לאחר שפניותיו למשרדי האוצר והפנים לא נענו, ואולם, אין בכך, לפי קביעת בית הדין, כדי להפחית מאחריותו החוקית של המערער למעשיו, אם

כי ייתכן ששיקולי צדק בעניין זה יילקחו בחשבון בגזר דינו של המערער.

כד. נוכח כל אלה הגיע בית הדין למסקנה, שהמשיבה הוכיחה כנדרש גם את המיוחס למערער בפרט אישום זה אשר באישום השני, ולפיכך הורשע המערער בעבירות לפי סעיפים 35(1) ו-35(5) לחוק יסודות התקציב.

כה. המערער טען בפני בית הדין, כי המשיבה ביצעה בדיקה רשלנית, לא בדקה את טענות המערער בדבר פנייה למשרדי הפנים והאוצר, לא בדקה את נוכחות מר חסון בעבודה, ואף לא את מסמכי החשב המלווה, ויש בכל אלה משום פגיעה בזכויות המערער.

בית הדין דחה את טענותיו אלה של המערער בקבעו, שהמשיבה הניחה תשתית ראיתית מספקת להוכחת אשמתו של המערער. אף אם החקירה המשמעתית לא הייתה מושלמת, לא היה במחדלים עליהם הצביע המערער כדי להקים חשש ממשי לקיפוח הגנתו של המערער ולפגיעה בזכותו להליך הוגן. עצם קיומו של מחדל חקירתי אין די בו כדי לבסס ספק סביר באשמתו של נאשם ונדרש שיהא זה מחדל מהותי היורד לשורשו של עניין.

כו. טענת הגנה נוספת שהעלה המערער הייתה "הגנה מן הצדק" מחמת אכיפה בררנית, וזאת הואיל והמערער פעל, לטענתו, באישור החשב המלווה ולפי החלטותיו והנחיותיו, וכנגדו כמו גם נגד ראש המועצה לא ננקטו הליכים.

בית הדין דחה טענה זו בציינו, שלא ניתן לייחס למשיבה במקרה זה התנהגות פסולה שיש בה משום רדיפה, דיכוי והתעמרות בנאשם.

במקרה שבפנינו החשב המלווה וראש המועצה אינם "עובדים" כהגדרתם בחוק, ולכן אינם כפופים לדין המשמעת בשרירות המדינה. המערער אינו נמנה אפוא על "קבוצת שוויון" זו, ולכן האכיפה החלקית בה נקטה המשיבה הייתה לגיטימית בנסיבות העניין.

כז. טענת הגנה נוספת של המערער הייתה "הגנה מן הצדק" מחמת שיהוי, שכן האירועים התרחשו ביולי 2012, הודעות העדים נגבו בנובמבר-דצמבר 2013, והמערער סיים את עבודתו במועצה במהלך שנת 2014, ולכן לא יכול היה, לטענתו, לאתר במשרדי המועצה מסמכים התומכים בעמדתו, ועקב כך נמנעה ממנו האפשרות להגן על עצמו בצורה טובה יותר.

בית הדין דחה טענה זו של המערער בציינו, כי טענת שיהוי בהליכי משמעת עשויה אמנם להקים טענת "הגנה מן הצדק", אך הדבר יעשה במקרים חריגים בלבד, ולא זה המקרה שבפנינו. למערער ניתנה מלוא הזכות להתגונן ובמהלך הדיון הוא הציג מסמכים רבים בפני בית הדין. המערער אף יכול היה לבקש כי בית הדין יורה שיוצגו

בפניו מסמכים רלוונטיים נוספים, ככל שהמערער מצא לנכון.

כח. עוד טען המערער, כי טענותיה של המשיבה כאילו עדותו של המערער היא "עדות כבושה" נטענו בעלמא, ואולם בית הדין דחה טענה זו בציינו, כי מעיון בהודעת המערער ועדותו בבית הדין לגבי שני האישומים עולה, כי המערער העלה גרסאות שזכרן לא בא בהודעתו בפני החוקר, ואף סתרו בנושאים מסוימים את האמור בהודעתו. ההסברים של המערער לכבישת עדותו לא הניחו את דעתו של בית הדין.

כט. בסיכום הדברים הרשיע בית הדין את המערער באישום הראשון בעבירה לפי סעיף 35(3) של חוק יסודות התקציב, ובאישום השני הרשיע בית הדין את המערער בעבירות לפי סעיפים 35(1) + (5) של החוק בהתייחס לשני פרטי האישום.

ל. המערער ממאן להשלים עם הרשעתו וערעורו מונח בפניו.

תמצית טענותיו של המערער:

1. המערער בתפקידו במועצה המקומית דלית אל כרמל לא נשא בסמכות מרכזית בנושאי תוספות שכר ותנאי פרישה לעובדי המועצה, אלא היה כפוף להנחיות ולאישור החשב המלווה, והוא לא היה מוסמך ליתן בעניין הנחיות לחשב השכר ללא אישורו של החשב המלווה. מכאן, ששגה בית הדין שקבע שפעולותיו של המערער נעשו בניגוד לדין ובחריגה מסמכות.

המערער לא ראה עצמו ולא התיימר להיות מי שחתימתו מחייבת את המועצה, וממכלול הראיות אף עלה שגם מר חסון לא ראה בו ככזה.

2. החשב המלווה ידע כי המערער מכין הסכם פרישה למר חסון, והסכם זה הועבר לעיון החשב המלווה טרם ביצוע התשלום, והמערער קיבל בעניין את הערות החשב המלווה ופעל לפיהן.

המערער העביר את הסכם הפרישה לחשב המלווה, דהיינו לגורם המוסמך, ויתרה מכך, ראש המועצה הוא מי שהחתיים את מר חסון על הסכם הפרישה ללא נוכחות המערער, ומכאן שהמשך הטיפול נעשה על-ידי ראש המועצה.

3. המערער תיקן את הטעון תיקון, בהתאם להנחיות החשב המלווה, בכל הנוגע לחודשי הסתגלות. החשב המלווה אישר את תשלום תלוש חודש יוני 2012 (נ/5), שכלל תשלום של שני חודשי שכר עבור ינואר-פברואר 2012 ותשלום גמלה רק מחודש מרץ 2012. במידה ולא היה מדובר בתשלום שווה ערך לשכר עבודה, הרי הגמלה הייתה משולמת החל מחודש ינואר 2012.

ממכלול הראיות עלה (לרבות מוצגים נ/1, נ/5, נ/6 ו-נ/7), כי בכל הנוגע לתשלום חודשי הסתגלות הופחתו ארבעה חודשים מתוך שישה, הושארו שני חודשים בעבור הודעה מוקדמת, שנרשמו בשגגה תחת הסימול של חודשי הסתגלות, והתשלום אושר על ידי החשב המלווה.

בסופו של דבר, התשלומים שהמערער הורה לשלם למר חסון, לא הביאו לנזק כספי למועצה.

4. מר חסון העיד כי לא נהג למלא דו"חות נוכחות, ולכן היעדרם של דו"חות הנוכחות אינו מצביע על כך שמר חסון נעדר מעבודתו בחודשים הללו (נובמבר-דצמבר 2012), והמשיבה אף לא ערכה כל חקירה בעניין.

5. בית הדין התעלם מאירועי איחוד הרשויות והפרדתן, תכנית ההבראה של המועצה המקומית, והתהפוכות שעברו עובדי המועצה והאישורים החריגים שניתנו, בדרך כלל, לפרישת עובדים בנסיבות אלה.

6. שגה בית הדין משקבע שעדות המערער בקשר עם תשלום חודשי ההודעה המוקדמת בחודשים ינואר-פברואר 2012 היא עדות "כבושה".

7. בית הדין ציין, שהחשב המלווה היה "מהוסס בתשובותיו בעדותו השניה, אולי אף מבולבל משהו", אך הוא לא ייחס את המשמעות הנדרשת לעניין זה, ולספק הסביר שהיא מעוררת בגרסת המשיבה.

8. באשר לשיעור הגמלה שאושרה למר חסון טוען המערער, כי שיעור הפנסיה התקציבית של 67.4% (במקום 56% להם היה זכאי מר חסון) אושר על ידי החשב המלווה עד לקבלת תשובת משרד הפנים לפנייתו. החשב המלווה מהווה ידו הארוכה של משרד הפנים, ומכאן שלא היה מקום לייחס לחובת המערער את המסקנה שלא הוסכם שעובדי המדינה ייהנו מכפל גמלה שמקורה בפנסיה תקציבית ובפנסיה צוברת גם יחד.

אישור החשב המלווה לפנסיה תקציבית בשיעור של 67.4%, מעורר, לכל הפחות, ספק סביר בדבר היסוד הנפשי של המערער ובדבר הידיעה שפעל שלא כדין, מה עוד, שאישור דומה ניתן לעובדי מועצה נוספים להם הייתה גם פנסיה צוברת.

9. מסמכי הוועדה הפריטטית לא היו במועצה, או בידי המערער בזמן אמת, והמערער לא היה מודע לתוכן המדויק של מסמכי וועדה זו בעת פעולותיו, מה עוד שהחלטת הוועדה הפריטטית אינה ברורה דיה.

10. שגה בית הדין משהעדיף את עדותה של גב' סמאהר אבו חמוד שבעל פה, על פני האמור במסמך נ/2 עליו חתמה, ומכוחו קיבלה כספים מקרן "מקפת" בעת העברת עובדי המועצה לפנסיה תקציבית מלאה. זאת ועוד, גב' אבו חמוד בוטחה בקרן "מקפת", ויש בעדותה כדי להשפיע על זכויותיה הפנסיוניות בפנסיה תקציבית.

11. בית הדין הרשיע את המערער בעבירות לפי סעיף 35(1) + (5) לחוק, הדורשות יסוד נפשי של ידיעה, למרות שקבע כי מהראיות עולה שהמערער פעל ברשלנות ובחוסר מקצועיות, דבר שאינו מקיים, לדעת המערער, את יסוד הידיעה.

12. בית הדין קבע מחד גיסא שהחקירה המשמעתית "לא הייתה מושלמת", אך מאידך גיסא הוא נמנע מלקבוע שהיה בכך כדי לקפח את זכויותיו של המערער, או להטיל ספק בראיות שהוצגו על ידי המשיבה.

המערער סבור, שחלה במקרה זה "הגנה מן הצדק" מחמת שיהיו וכן מחמת אכיפה בררנית, במיוחד נוכח התנהלות המשיבה כלפי החשב המלווה, שממשיך את עבודתו במועצה, וכן נוכח התנהלות המשיבה באשר לגב' אבו חמוד, שבתקופת כהונתה אישר החשב המלווה יחד עימה תשלום פנסיה תקציבית מלאה לעובדים שבוחו בקרן "מקפת", וזאת בשל היעדר תשובת משרד הפנים ומשרד האוצר.

13. המערער עותר לזיכוי בשני האישומים.

לא. מנגד, הגישה המשיבה את תשובתה לערעור ביום 7.3.2017, במסגרתה נטען, בתמצית:

1. בערעורו טוען המערער ל"עובדות" שונות, שחלקן נטענות לראשונה בערעור וממילא לא הוכחו בפני בית הדין, וחלקן הן טענות שנדחו.

2. רובו של הערעור מתייחס לקביעות העובדתיות של בית הדין, וטענתו של המערער היא כי טעה בית הדין בקביעותיו. לטענת המשיבה, המדובר בטענות בעלמא, חסרות נימוק של ממש.

3. קביעותיו של בית הדין מבוססות על התרשמותו מן העדים, ניתוח עדויות התביעה ומתן אמינות ומהימנות להן, ודחיית גרסאותיו של המערער. מצינת המשיבה, שאין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה ובקביעות המהימנות שנקבעו על ידי בית הדין, שהתרשם מן העדים באופן בלתי אמצעי. הדבר נכון במיוחד בענייננו, שעה שבית הדין ניתח ארוכות ובפירוט את העדויות, לרבות דברי המערער, השווה בין אמרתו ועדותו של כל עד, והצביע על היגיון פנימי

של כל עדות או אמרה ועל סתירות אל מול ראיות אחרות.

בית הדין קבע שגרסאותיו המאוחרות של המערער הן גרסאות "כבושות", משלא ניתן להן הסבר המניח את הדעת, ועל כן גרסאות אלה נדחו, בהתאם לדין הנוהג והפסיקה.

4. בית הדין פרש בהרחבה את הראיות לאחריותו של המערער בנושא תשלומי שכר, הסמכויות המרכזיות בהן נשא, וכן את היותו עשוי מתוקף מעמדו להתיימר לייצג את המועצה או להתחייב בשמה בחוזה שכריתתו טעונה אישור על פי דין, והעדיף בעניין זה את עדויותיהם של עדי התביעה.

5. לגבי הסכם הפרישה של מר חסון, מסר ראש המועצה לשעבר, שהוא גיסו של המערער, בהודעתו (ת/15) כי הוא סמך על המערער כאחראי כוח אדם וכמי שמכיר את הכללים והחוקים, וכי המערער אמר בפניו שאלו התנאים לפיהם יש לשלם למר חסון, והמערער עצמו אישר דברים אלה בהודעתו. ראש המועצה לשעבר אישר בעדותו את הכתוב בהודעתו, אולם מציין בית הדין, שניכר כי לא היה לו נוח המעמד להעיד כנגד גיסו. לפיכך, רשאי היה בית הדין לקבל הודעה כתובה של העד מכוח סעיף 40ג לתקנות שירות המדינה (משמעת) (סדרי דין של בית הדין), התשכ"ד-1963, בלא צורך להוכיח את החריג לפי סעיף 10א(3) של פקודת הראיות.

החשב המלווה לא ידע על הסכם הפרישה טרם הכנתו, ובעדותו מסר, כי משעה שנודע לו על תלוש השכר לחודש ינואר 2012 ועל הסכם הפרישה (שהיה כבר חתום), הוא עצר את ביצוע התשלום, פנה למערער, והורה לו לתקן את החריגות.

6. לגבי התשלום עבור חודשי ההסתגלות למר חסון, טען המערער מחד גיסא כי העובד היה זכאי לחודשי הסתגלות, ומאידך גיסא טען כי המדובר בטעות קולמוס בסמל התשלום, וכי התשלום הוא בגין חודשי הודעה מוקדמת. מר חסון עצמו העיד, כי בחודש נובמבר 2011 הפסיק לעבוד, וכי את חודשי ההודעה המוקדמת קיבל עבור החודשים נובמבר-דצמבר 2011.

7. לגבי תשלום שיעור גמלה חריג, פנה המערער עצמו לקרן "מקפת" (ת/13) וביקש שיתאפשר למר חסון למשוך את הכספים שנצברו לזכותו בקרן, וכי תקופת הביטוח הצובר תיגרע מתשלום הפנסיה התקציבית, דבר המצביע במפורש על כך שהמערער **ידע** שאין לאפשר תשלום כפל פנסיה לגבי אותן תקופות. אולם, בדיעבד, הורה המערער לשלם כפל פנסיה למר חסון בניגוד לסעיף 29 לחוק.

אכן, החשב המלווה כשל אף הוא, אולם היה זה לאחר שהמערער כבר ביצע את העבירה, ואין הכשל במעשי החשב המלווה מנקה את המערער מן המעשים שביצע עוד קודם לכן.

8. טענתו של המערער בדבר הנוהג במועצה לשלם כפל פנסיה הופרכה, משלא עלה בידי המערער להוכיח שהעובדים אשר הוא נקב בשמם אכן בוצע לגביהם כפל פנסיה.

זאת ועוד, הוכח בפני בית הדין שלא הייתה כל וועדה פריטטית שאישרה את תשלום כפל הפנסיה, אלא להיפך, הוועדה הפריטטית קבעה במפורש ובכתב שאין לשלם כפל פנסיה.

9. המשיבה סבורה שלא נפל כל פגם בחקירה, ולמערער ניתן יומו בבית הדין והגנתו לא קופחה. גם במידה והיה נופל פגם בחקירה, הרי שאין בכך כדי ליצור ספק סביר בהרשעת המערער.

10. באשר לטענת המערער לאכיפה בררנית טוענת המשיבה, שכדי לבסס טענה זו יש להראות שעסקין בהבחנה בין מי שהדמיון ביניהם רלוונטי לעניין, ובנוסף יש להראות כי בבסיס ההבחנה ניצב מניע פסול, מה שלא הוכח כלל בענייננו.

לפיכך, עותרת המשיבה לדחיית הערעור על כל חלקיו.

לב. בדיון בערעור שנערך בפניי ביום 20.3.2017 חזר ב"כ המערער על הטענות שפירט בהודעת הערעור, תוך הצגת מסמכים שונים על גבי צג הטלוויזיה, על מנת להדגיש ולעמוד על נקודות שונות באותם מסמכים. ב"כ המשיבה חזרה על הטענות שהעלתה בכתב התשובה לערעור.

לג. ב"כ המערער חלק בהודעת הערעור בהרחבה על כל אחת מן הקביעות והמסקנות אשר בהכרעת הדין, ובטיעוניו המפורטים שבכתב ובעל-פה, לא הותיר אבן על אבן.

ואולם, הכרעת הדין המנומקת היטב של בית הדין מתבססת על קביעות עובדתיות מובהקות על יסוד העדויות ששמע בית הדין (עדות החשב המלווה מר רייך נשמעה על פני שתי ישיבות), שקיבלו חיזוק באימרות שנגבו מן העדים על-ידי החוקר, במסמכים שהוצגו בפני העדים, ותוך השוואת עדויות זו לזו.

מסקנותיו המשפטיות המנומקות של בית הדין נסמכות על קביעותיו העובדתיות, ומובילות להרשעתו של המערער בכל העבירות שיוחסו לו בכתב התובענה.

לד. הלכה ידועה היא שאין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעות עובדתיות ובממצאים שבמהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית לה הייתה הזדמנות להתרשם התרשמות בלתי אמצעית מן העדים שהופיעו בפניה. אמנם, גם לכלל זה יש יוצאים מן הכלל, אך לא זה המקרה שבפנינו, מקום בו מסכת הראיות נפרשה במלואה ובשלמותה בפני בית הדין שסקר בהרחבה וניתח באופן מפורט את מלוא הראיות שהובאו בפניו: העדויות, המסמכים והאימרות שנגבו מן העדים והוצגו בפניו, ועל יסוד כל

אלה ביסס את קביעותיו ומסקנותיו המעוגנות בדין ובפסיקה.

אני מפנה לדבריו של כב' השופט מ' זילברג ז"ל בע"פ 377/62 אליהו לוי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד י"ז 1065, 1073-1074 (1963):

"יסוד מוסד הוא בהלכות ראיות, כי מהימנותו של העד שהעיד מסורה לליבו של השופט הדן בעניין, ואינה- בדרך כלל חוזרת ונבדקת על ידי בית המשפט לערעורים. טעמו של דבר כנראה בעליל הוא, שהמניע הפסיכולוגי למתן או אי מתן אמון בדברי העד, מקורו כרגיל בדבר שאינו לא "שקול" ולא "מדוד, ולא "מנוי", אלא כמעט "סמוי מן העין", כמו עקימת שפתיים, שטף דיבור, היסוס פורתא, אזיל סומקא ואתי חיורא (או להיפך) - כל אלה בגדר דק מן הדק עד אין נבדק על ידי בית משפט יותר גבוה שלא שמע ולא ראה את העד שהעיד".

כמו כן, אני מפנה לדברים שכתבה כב' השופטת (בדימוס) ע' ארבל בעש"מ 5917/07 נביל גרה נ' נציבות שירות המדינה, בפסיקה 8 (19.8.07).

"הלכה היא כי אין ערכאת הערעור מתערבת בממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אשר עיינה במסמכים ושמעה את העדים, אלא במקרים חריגים... הדברים מקבלים משנה תוקף, שעה שפסק הדין של בית הדין בחן את העובדות באופן מנומק ומפורט כדבעי, תוך סקירה מקיפה של העדויות שנשמעו והראיות שהוגשו..." (ההדגשה שלי - י.ג.).

כמו כן דברי השופט (בדימוס) י' זמיר (בדעת הרוב) בע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632,644-643 (2000):

ההלכה היא שהביקורת של בית המשפט לערעורים על ממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית הינה מצומצמת ביותר, והיא מצומצמת עוד יותר לגבי ממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית על יסוד התרשמות ישירה מן העדים...

הלכה זו נקבעה בעיקר לא משיקולי נוחות של בית המשפט הדן בערעור, אלא משיקולי עדיפות של בית המשפט השומע את הראיות בכל הנוגע לקביעת העובדות. עדיפות זאת נובעת, בראש ובראשונה, מהכלים העומדים לרשות בית המשפט לצורך קביעת מהימנות של עדים. כלים אלה כוללים, כאמור בסעיף 53 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א 1971 "התנהגותם של העדים, נסיבות העניין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט". אכן, לא פעם, במיוחד במצבים של עדויות סותרות שאינן נתמכות כדבעי בראיות חיצוניות, האמון הניתן על ידי בית המשפט בעדות מסוימת בוסס בעיקר על תחושה פנימית של בית המשפט, הנובעת מ"אותות האמת המתגלים במשך המשפט" מתוך "התנהגותם של עדים".

לה. אתיחס עתה לאישומים שיוחסו למערער בכתב התובענה ובהם הורשע, כפי שנקבע בהכרעת הדין.

באישום הראשון נטען, שביום 7.9.2011 חתם המערער עם מר ריאד חסון על הסכם פרישה (מוצג ת/5) מבלי שהעביר את הסכם הפרישה לאישורו וחתימתו של החשב המלווה, כנדרש, ובכך חתם המערער, או התיימר לייצג את המועצה, או להתחייב בשמה בחוזה שכריתתו טעונה אישור על פי דין, ואישור כזה לא ניתן, ובכך ביצע המערער עבירה לפי סעיף 35(3) של חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

במסגרת טיעוניו מעלה המערער את הטענה, שאין חוזה מחייב את המועצה אלא אם חתמו עליו בשמה, בצד חותמת המועצה, גם ראש המועצה והגזבר, וכשיש חשב מלווה חייב גם הוא לחתום על המסמך כדי ליתן לו תוקף, ובענייננו אין מחלוקת שהמסמך אינו נושא את חותמת המועצה, לא את חתימתו של הגזבר ואף לא של החשב המלווה.

עוד נטען, כי חתימת המערער על המסמך נובעת מנוהל ברשויות המקומיות, לפיו הגורם המבצע האחראי עושה בדיקה מקצועית מוקדמת של תנאי החוזה ומאשר בחתימתו שהתנאים חוקיים וניתן להתקשר בחוזה, ורק בעקבות חתימת אישור זו באים בעלי זכות החתימה ונותנים תוקף לחוזה.

מטעם זה סבור המערער, שלא ניתן לייחס לו אשמה כאילו חתם על חוזה שחייב את המועצה, ולא הוכח כי ביצע "ביודעין" דבר שיהא בו כדי לחייב את המועצה, ואף לא ניתן לייחס לו שהתיימר להציג בפני העובד הפורש (מר חסון) מסמך שכאילו יהא בו כדי לחייב, ומכל מקום איש לא התייחס למוצג ת/5 כאל מסמך מחייב, אף לא מר חסון עצמו, שלא הגיש תביעה על בסיס אותו מסמך. מה גם שהחשב המלווה, מרגע שהמסמך הובא בפניו, עשה פעולות רבות כדי לתקן אותו. החשב המלווה לא הודיע למר חסון שהמסמך ת/5 בטל, שכן מבחינתו כלל לא היה תוקף למסמך.

לו. את טענותיו אלה של המערער, אין בידי לקבל.

סעיף 35 של חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, שכותרתו "עבירות משמעת בגוף מתוקצב" קובע:

"עובד גוף מתוקצב שעשה ביודעין אחת מאלה, אשם בעבירת משמעת".

ס"ק (3) של סעיף 35 קובע:

"חתם או התיימר לייצג את הגוף המתוקצב או התחייב בשמו בחוזה שכריתתו טעונה אישור על פי כל דין ואישור כאמור לא ניתן".

בהקשר זה ראוי גם להפנות להוראת סעיף 29(א) של חוק יסודות התקציב הקובע, שגוף מתוקצב לא יסכים על שינויים בשכר, בתנאי פרישה, או בגמלאות, או על הטבות כספיות אחרות הקשורות לעבודה, ולא ינהיג שינויים או הטבות כאלה, אלא בהתאם למה שהוסכם, או הונהג לגבי כלל עובדי המדינה, או באישורו של שר האוצר.

לז. האישום הראשון אותו ייחסה המשיבה למערער, הוא חתימה על הסכם הפרישה עם מר חסון מבלי שהמערער העביר את הסכם הפרישה לאישורו ולחתימתו של החשב המלווה כנדרש, ובכך חתם, או התיימר לייצג את המועצה, או להתחייב בשמה בחוזה שכריתתו טעונה אישור על פי דין, ואישור כאמור לא ניתן.

לח. בטרם בחן בית הדין את האישומים ראה בית הדין לנכון לעמוד על מעמדו של המערער במועצה, לרבות תפקידיו וסמכויותיו. בצדק ציין בית הדין כי אלה משליכים באופן ישיר על ההכרעה באישומים כנגד המערער.

בכל הנוגע לאישום הראשון, שאותו הזכרתי לעיל, צוין בעמ' 2 של הכרעת הדין:

"יש לתת את הדעת אם הנאשם עשוי היה, מתוקף מעמדו, להתיימר לייצג את המועצה או להתחייב בשמה בחוזה שכריתתו טעונה אישור על פי דין."

(ההדגשה שלי - י.ג.)

כזכור, הדגיש הסנגור בטיעונו, שמסמך ת/5 לא היה בו כדי לחייב את המועצה משום שאין הוא נושא חותמת המועצה, אף לא חתימת הגזבר ולא חתימת החשב המלווה, ואולם סעיף 35(3) של חוק יסודות התקציב חל גם במקרה שבו עובד גוף מתוקצב מתיימר לייצג את הגוף המתוקצב, או להתחייב בשמו. בית הדין קבע על יסוד הראיות שהובאו בפניו, שהמערער נשא בסמכות מרכזית בנושאי תוספות שכר, ותנאי פרישה לעובדי המועצה. המערער הודה בהודעתו ת/1 מיום 11.12.2013 עמ' 2:

"אני הוא הגורם שמאשר מתן תוספות שכר לעובדים מבחינה חוקית ואני פועל לפי חובת מסלולי קידום וחלוקת העבודה לעובדי השלטון המקומי."

ובנוסף:

"אני מכין, עורך ומאשר את החומר לגבי תנאי פרישת עובדים ומעביר לאישור משרד הפנים."

כמו כן, הודה המערער שהוא היה הגורם שהעביר הנחיות לביצוע לחשב השכר.

בהודעה ת/2 מיום 25.12.2013 מסר המערער: **"החל מהחודש שעבר החומר עובר לחשב המלווה דרך הגזבר. עד אז, אני הייתי האחראי לכך"**. מכאן, שבתקופה הרלוונטית לאישום מודה המערער שהוא היה האחראי בנושא זה.

לט. אמנם, בעדותו בפני בית הדין ניסה המערער, כך ציין בית הדין, להצטנע בעניין מעמדו וחוסר הידע המקצועי שלו כמאשר תוספות שכר, ואולם גרסה זו שמסר המערער בעדותו, לא הייתה מקובלת על בית הדין.

הגרסה אותה מסר המערער בהודעותיו ת/1 + ת/2 נתמכה בהודעתו ובעדותו של החשב המלווה של המועצה, מר שלמה רייך, שתיאר בהודעתו ת/11 את סמכויותיו של המערער כמי שהיה אחראי על הכנת תחשיבי סכומי הפרישה, ועליו הייתה האחריות לבדוק את התנאים לפי הכללים והחוקים הרלוונטיים. המערער ערך את התחשיבים והיה עליו להעבירם לגזבר המועצה לקבלת אישור **"לאחר מכן נג'יב עורך הסכמי פרישה וצריך להעביר לחתימת גזבר, ראש הרשות והחשב המלווה"** (עמ' 1 ב-ת/11).

גם בעדותו בפני בית הדין, מסר החשב המלווה שהגורם שאישר את תוספות השכר ותנאי הפרישה היה המערער, כשסמכותו הייתה לבצע את מה שמתיר החוק, הנחיות משרד הפנים והאוצר, חוזר מנכ"ל משרד הפנים, ואוגדן תנאי שירות של השלטון המקומי, ובהמשך: **"מי שאישר את תנאי הפרישה, חישב אותם, ערך אותם - הוא הנאשם ומי שאמור לאשר הם מורשי החתימה של הרשות"** (עמ' 62 לפרוט').

מ. גם ממלאת מקום מנהל מחלקת כוח אדם במועצה, העדה סמאהר אבו חמוד, שבעבודתה הייתה כפופה ישירות למערער, מסרה בהודעתה ת/9, שהמערער היה בעל הסמכות למתן תוספות שכר לעובדים ולאישור תנאי הפרישה.

גם בעדותה בפני בית הדין ציינה, כי הנחיות השכר ניתנו ישירות מן המערער לחשב השכר, וכן ציינה את הסמכות העליונה של המערער בענייני כוח האדם במועצה (עמ' 43 לפרוט').

העדה לא ידעה לומר האם בפועל היה המערער בעל זכות החתימה בשם המועצה, ותוך כדי עדותה הבהירה בתשובה לשאלת בית הדין, ש"היא לא יודעת, לא הייתי בעניינים הגדולים של הפרישה ולא הייתי מעורבת" (עמ' 44-45 לפרוט').

חשב השכר, מר מישל חאג' (שהיה במעמד נותן שירותים למועצה מטעם חברת רואי חשבון החל ממרץ 2012), העיד בפני בית הדין, כי המערער נתן את כל ההנחיות בדבר שינויים בשכר, והוא היה איש הקשר של חשב השכר (מר חאג') במועצה (עמ' 55-56 לפרוט').

העובד, מר חסון ששימש בתפקיד מזכיר המועצה המקומית מ-1990 עד פרישתו באוקטובר 2011, מסר בהודעתו לחוקר (ת/8) שבעל הסמכות לאשר תוספות שכר ותנאי פרישה לעובדים היה המערער. בעדותו בפני

בית הדין, מסר מר חסון, שלאחר כינון עיר הכרמל מונה המערער לתפקיד מנהל מחלקת כוח אדם, ו-"כל מה שקשור לשכר העובדים, היה בתאום המחלקה של הנאשם", והמערער ביחד עם ראש העיר היו בעלי הסמכות לאשר תוספות שכר (עמ' 18 לפרוט) ובהמשך העיד, שבעניין שלו סוכמו תנאי הפרישה על ידי המערער.

מא. על יסוד התשתית הראייתית כפי שהונחה בפני בית הדין, אין תימה שמסקנתו של בית הדין היתה כי עדויותיהם של עדי המשיבה ביחס לסמכויותיו של המערער במועצה היו מהימנות ומשכנעות, באופן שהוכח כי המערער היה אחראי על מתן תוספות שכר ועל הענקת תנאי פרישה והוא העביר הנחיות בעניין זה לחשב השכר (עמ' 7 של הכרעת הדין).

מב. בהתייחס לעובדות האישום הראשון שבכתב התובענה, הפנה בית הדין להודעתו של החשב המלווה - מר רייך (11/ת), לפיה היה המערער אחראי על הכנת התחשיבים של סכומי הפרישה שמגיעים לעובדים טרם יציאתם לגמלה לפי הכללים והחוקים הרלוונטיים. התחשיבים מועברים לגזבר המועצה לקבלת אישור, ואז ערך המערער את הסכמי הפרישה ואותם יש להעביר לחתימת הגזבר, ראש הרשות והחשב המלווה (עמ' 1 של 11/ת).

בדומה לכך, אף העיד החשב המלווה בפני בית הדין (עמ' 62 לפרוט), בהוסיפו שתנאי לתקפותו של הסכם הפרישה הוא חתימת החשב המלווה על גבי הסכם הפרישה (עמ' 63 לפרוט).

מג. הודעה נוספת שעמדה בפני בית הדין היא של מר כרמל נסר אלדין (להלן: "כרמל"), ששימש בתפקיד ראש המועצה בין ספטמבר 2009 לנובמבר 2013, והוא גיסו של המערער.

בהודעה 15/ת מיום 25.12.2013 מסר כרמל: "בכל הקשור לנושא שכר ותנאי פרישה, אחראי כוח אדם, נג'יב, עבד מול החשב המלווה". באותה הודעה מסר כרמל, כי תנאי הפרישה של העובד מר חסון, סוכמו רובם ככולם על ידי המערער, ואילו הוא, ראש המועצה, לא בדק האם תנאי הפרישה הינם בסדר. כרמל גם לא ידע להסביר מדוע החשב המלווה אינו חתום על הסכם הפרישה, וכן ציין בהודעתו, שהמערער אף לא ביקש ממנו להעביר את ההסכם לחתימת החשב המלווה. כרמל מצידו לא אמר למערער שהוא (ראש המועצה) יעביר את ההסכם לחתימת החשב המלווה.

בית הדין ציין, כי בישיבה שהתקיימה בפניו ביום 23.11.2015 אישר כרמל, כי חתימתו על הודעתו 15/ת מאשרת את הכתוב בהודעה (עמ' 96 לפרוט), אך בעדותו הראשית, כך מציין בית הדין, העיד כרמל במעומעם ופיזר ערפל לגבי העברת הסכם הפרישה (5/ת) לחשב המלווה וטען, שאינו זוכר אם המערער ביקש ממנו להעביר את ההסכם לחשב המלווה, או האם הוא (כרמל) אמר למערער שיעביר את המסמך לחשב המלווה (עמ' 97 לפרוט).

בית הדין קבע בהכרעת הדין, כי הוא מעדיף את הודעתו של כרמל (ת/15) על פני עדותו המעורפלת, כשבית הדין מוסיף, כי ברי שלא נוח היה לכרמל המעמד שבו העיד נגד המערער שהוא גיסו. יוזכר, כי עד זה נאלץ להגיע למתן עדות בעקבות צו הבאה שהוצא נגדו על ידי אב בית הדין (עמ' 12 של הכרעת הדין).

מד. המערער, ממנו נגבתה ביום 11.12.2013 האמרה ת/1, הודה שתפקידו היה להעביר לחשב המלווה דו"חות ומסמכים הקשורים לשכר העובדים, וכן הודה כי החשב המלווה צריך היה לאשר את תנאי הפרישה, אך טען, שראש המועצה (כרמל) הוא זה שלקח על עצמו להחתיים את החשב המלווה ואת הגזבר על ההסכם, אך הוא לא עשה כן. כזכור, הכחיש כרמל (הודעתו ת/15) את טענתו זו של המערער ובית הדין העדיף, ועל כך כבר עמדתי, את גרסתו של כרמל, כפי שזו נמסרה באמרה ת/15.

המערער הודה באמרתו ת/1 (עמ' 2), שהוא זה שאישר את תנאי הפרישה של המסמך ת/5. אמנם בעדותו בפני בית הדין ניסה המערער לטעון, שהנתונים שהוא גיבש במוצג ת/5 היו בגדר המלצה בלבד, וכדברי בית הדין (עמ' 9 של הכרעת הדין), הביע המערער בעדותו **"קטנות מחשבה ושיקול דעת"**, אך גרסה זו כאילו מדובר בהמלצות בלבד, נדחתה על ידי בית הדין שתהה ושאל: **"אם היו אלו המלצות בלבד, מדוע לא העבירן המערער לחתימת החשב המלווה"**. בית הדין הוסיף וציין, שלכל אורך העדות ניסה המערער להטיל את האשם לפתחו של ראש המועצה.

מה. העובד מר חסון מסר בעדותו (עמ' 31 לפרוט'), שהגורם המרכזי שהכין וריכז את הסכם הפרישה היה המערער, וכדברי העד: **"אמר שזה עליו ואני בתום הלב שלי והנאיביות שלי האמנתי לכל מה שאמר 'זה עלי ולא עליך' וחתמתי אני והוא..."**. מר חסון אישר בעדותו, שההסכמה על הפרישה ותנאיה סוכמה אמנם בינו לבין ראש המועצה כבר בספטמבר 2011, אך יחד עם זאת מי שהכין את הסכם הפרישה היה המערער (עמ' 25-27 לפרוט').

מו. על יסוד תשתית ראייתית זו אין תימה שבית הדין הגיע למסקנה, שעלה בידי המשיבה להוכיח את האישום הראשון מעבר לספק סביר, וכי המערער חתם ביוזעין על ת/5 והתיימר לייצג את המועצה, או להתחייב בשמה בחוזה שכריתתו הייתה טעונה אישור על פי דין.

נכון הוא, שראש המועצה (כרמל) קיים שיחות ממושכות עם מר חסון לעניין הפרישה ותנאיה, ואולם מי שסיכם את התנאים ושכללם לכדי הסכם היה המערער. בקביעה זו אין מקום להתערב.

בית הדין קבע מפורשות, כי נאמנים עליו דבריו של ראש המועצה כרמל בהודעתו מיום 25.12.2013 (ת/15), שם מסר כי הוא ביקש מן המערער להכין את תנאי הפרישה של מר חסון, וכי **"נגיב העביר אלי את ההסכם הזה ... ואמר לי שאלו התנאים שצריך לשלם לריאד. אני חתמתי בלי לבדוק אם התנאים בסדר, גם זה לא בתחום האחריות שלי. סמכתי על מה שנגיב אמר לי הוא אחראי במועצה ומכיר את כל התנאים והחוקים"**.

בית הדין ציין, כי הוא נותן אמון מלא בדברי ראש המועצה בהודעתו ת/15 שהוא בטוח שהמערער לא ביקש ממנו להעביר את ההסכם לחתימת החשב המלווה, וכרמל מצדו לא אמר למערער שהוא (כרמל) יעביר את ההסכם לחתימת החשב המלווה. כבר ציינתי שבית הדין העדיף באופן מפורש את האמור בהודעתו של כרמל (ת/15) על פני עדותו בפני בית הדין שהיתה מעורפלת וניכר היה שהמעמד של מתן העדות כנגד גיסו - המערער, אינו נוח לו.

מז. המערער טען, בין היתר (בסעיף 60 של הודעת הערעור), כי בית הדין שגה בכך שהתעלם מן הראיות, כולל עדות החשב המלווה, לפיהן ידע החשב המלווה שהמערער מכין הסכם פרישה למר ריאד חסון.

אין לקבל את טענתו זו של המערער. הסכם הפרישה ת/5 נושא תאריך 7.9.2011. כעולה מעדותו של החשב המלווה בפני בית הדין מיום 23.11.2015 הוא החל את עבודתו במועצה **בנובמבר 2011** (עמ' 61 לפרוט').

עוד מסר החשב המלווה בהודעתו (ת/11):

"בחדש ספטמבר 2011 נחתם מולו הסכם פרישה ובהסכם הזה אושרו לו מס' חריגות בולטות. בתלוש חודש ינואר 2012 אושר לו את כל מה שסוכם מולו בהסכם הפרישה. אני אמנה את החריגות...אני אמרתי מה הם החריגות לנג'יב נסר אלדין, אחראי כ"א במועצה וחיכיתי שהוא יישם את ההנחיות שלי. לאחר שראיתי שהוא לא ממנהר לתקן את החריגות, שלחתי לו מייל בתאריך 21.5.12 והסברתי ו בפירוט מהן החריגות וכיצד יש לתקן זאת". (ת/11 שורות 22-12).

עולה מן האמור, שאת עבודתו במועצה החל החשב המלווה כחודשיים לאחר שכבר נעשה הסכם הפרישה, וכשהתבררו לו החריגות הוא מיד העיר על כך למערער, תחילה בעל-פה ולאחר מכן באמצעות מייל מיום 21.5.2012. לכן, יש לדחות את הטענה לפיה ידע החשב המלווה שהמערער מכין הסכם פרישה למר חסון, וכן את הטענה שהמערער העביר את הסכם הפרישה להערותיו ו/או אישורו של החשב המלווה טרם התשלום (סעיף 62 בהודעת הערעור).

מח. עוד דחה בית הדין את עמדת המערער כאילו הוא היה בבחינת "גורם ממליץ" בלבד וכי האחריות רובצת לפתחם של ראש המועצה והחשב המלווה. בית הדין כבר ציין קודם לכן שהמערער נשא במועצה בתפקיד מרכזי בענייני כספים וכוח אדם, וטענתו כאילו היה גורם ממליץ בלבד הוגדרה על ידי בית הדין, כעדות "כבושה" שלא ניתן לגביה הסבר שיהא בו כדי לשכנע. עוד קבע בית הדין, כי הן הודעתו והן עדותו של החשב המלווה, מר רייך, היו מהימנות ומשכנעות ולא נסתרו.

מט. על יסוד כל אלה אכן הרשיע בית הדין את המערער בעבירה לפי סעיף 35(3) של חוק יסודות התקציב, ואיני רואה הצדקה כלשהיא להתערבותה של ערכאת הערעור בקביעות העובדתיות המפורטות של בית הדין, שניתח באופן מפורט ומעמיק את התשתית הראייתית שהונחה בפניו, והסיק מתשתית זו את

המסקנות המשפטיות הראויות והנכונות.

ראוי בהקשר זה להפנות לדברים שנכתבו על ידי כב' המשנה לנשיאה, השופט א. רובינשטיין בבר"ש 4252/16 **יהושע אלגלי נ' נציבות שירות המדינה** (מיום 5.7.2016) בפסקה י"ד:

"...הבסיס הנורמטיבי לענייננו מצוי בחוק יסודות התקציב... החוק נועד לקבוע ריסון תקציבי; ומכון כלפי המדינה ורשויותיה, וכן כלפי גופים שאינם בגדר המדינה אך ניזונים מתקציבה".

בהמשך דבריו הסביר כב' השופט רובינשטיין, שהוראותיו של חוק יסודות התקציב, נועדו, בין היתר, למנוע מצב בו המדינה, רשויותיה וגופים הניזונים מתקציבה יסכימו להעלות שכר במקרים שונים מעבר לרמה הקבועה ויפרצו את מסגרות השכר באופן שעלול לגרום לדרישות והשתתפות כספית נוספת של המדינה, ודרישות אלה יביאו לחוסר יציבות במשק, ועוד נכתב בהמשך, שם:

"הוראה זו מצויה בעולם הכלכלה הלאומית, ברמה נורמטיבית גבוהה ביותר, כמעט "קדושה". כיון שמדינת ישראל היתה בשפל המדרגה המגה-אינפלציונית ושחלק מצעדי היציאה מן המיצר היה חוק יסודות התקציב כדי למנוע חזרה על שהיה - דומה כי אם התעשתה המדינה בבחינת חגיגות שכר, בהקשר זה, קשה לבוא עימה בטרוניה; הגיעה העת לאחר שהסעיפים הרלוונטיים היו שנים רבות על ספר החוקים ללא מעש, יתר על המידה..." (ההדגשה שלי - י.ג.).

בנוסף, הפנה בית הדין בעניין הוראת סעיף 29(א) של חוק יסודות התקציב לדבריו של כב' השופט ע' פוגלמן בבג"צ 5133/06 **התנועה לאיכות השלטון נ' הממונה על השכר** (מיום 28.1.2008) שם הסביר, כי הוראת סעיף 29א' של החוק נועדה למנוע העלאות שכר בלתי מרוסנות בגופים ציבוריים ולמעשה בא החוק לקבוע **"ריסון תקציבי"** כשהתכלית שביסוד סעיף 29 של החוק היא להנהיג הסדר הקובע אחידות גישה בנושאי שכר בין שירות המדינה לבין גופים הנתמכים מתקציבה, ומדובר בהוראה קונגנטית **"שנועדה להתערב במערך החוזי כדי להבטיח יעדים לאומיים בתחום יציבות המשק"**.

נ. עתה אעבור לאישום השני - בהסכם הפרישה (ת/5) אישר המערער למר חסון, בין היתר:

(1) 6 חודשי הסתגלות. (2) גובה גמלה של 67.4%, כשתשלום הגמלה הראשון יהיה ביום 1.7.2012. נטען באישום השני, שתשלומים אלו אושרו על ידי המערער, הגם שמר חסון לא זכאי להם.

נא. לעניין חודשי ההסתגלות - בתלוש השכר שהונפק למר חסון לינואר 2012 צוין, בין היתר, שישולם לו סך של ₪ 110,598 בגין שישה חודשי הסתגלות. ואולם, בטרם בוצע התשלום בפועל, עצר החשב המלווה תשלום זה, אך יחד עם זאת אישר החשב המלווה תשלום סכומים מסוימים למר חסון עד לחישוב כולל של הכספים המגיעים לו. החשב המלווה, פנה למערער, הסביר לו מה התשלומים החורגים שאושרו

בהסכם הפרישה למר חסון שלא כדין, והורה למערער לתקן את החריגות בתנאי הפרישה, ומשנמנע המערער מלעשות כן, שיגר החשב המלווה, מייל ביום 21.5.2012 (מצורף להסכם הפרישה ת/5) והבהיר למערער שמר חסון אינו זכאי למענק חודשי הסתגלות.

למרות האמור לעיל, הרי בתלוש השכר של יוני 2012 ניכה המערער למר חסון תשלום של 73,732 ₪ בגין ארבעה חודשי הסתגלות, ומכאן שהוא הותיר בזכות מר חסון תשלום עבור שני חודשי הסתגלות.

לפיכך, צוין באישום השני שבמעשים אלה הורה המערער על חריגת שכר של שישה חודשים בשכרו של מר חסון והנהיג בפועל חריגת שכר בגובה של שני חודשי הסתגלות לגבי שכרו של מר חסון.

נב. לענין גובה הגמלה - במייל מיום 21.5.2012, שכבר הזכרתי לעיל, הנחה החשב המלווה את המערער לגרוע מחישוב הגמלה של מר חסון את התקופה בה הועברו תשלומים בגין מר חסון ל"מבטחים", "מקפת" וקרן גמלאות.

בתאריך 30.5.2012 כתב המערער לקרן "מקפת", כי הוא מאשר שמשיכת הכספים מקרן "מקפת" לא תפגע במר חסון, שכן **"קרן מקפת לא נכללה בחישוב הקצבה עבור השנים 1/97 - 6/91, שהוא מקבל מהרשות, על כן נא לשחרר עבורו את הכספים שלזכותו בקרן, הן חלק העובד והן חלק המעביד"** (מוצג ת/13).

למרות האמור לעיל, חישב המערער את הפנסיה התקציבית למר חסון כשהוא כולל בתקופה זו גם את השנים בהן הופרשו כספים לקרן "מקפת" במסגרת הפנסיה הצוברת. כתוצאה מכך הורה המערער לשלם למר חסון ביוני 2012 פנסיה תקציבית בגובה 67.4% במקום 56%. תשלום זה הופסק על ידי המועצה עקב החקירה במאי 2014.

נג. צוין באישום השני, שסך הכספים החורגים שהורה המערער לשלם למר חסון באמצעות חודשי ההסתגלות ואחוזי הגמלה, הגיעו לכדי 72,045 ₪.

עודנטען באישום השני, שהמערער לא קיים את הוראות סעיף 29 לחוק יסודות התקציב (סעיף שאליו כבר התייחסתי לעיל), וכן הורה על הנהגת הטבות שכר למר חסון בניגוד לסעיף 29 הנ"ל בידעו שמדובר בתוספות חורגות.

המשיבה ייחסה למערער באישום השני את העבירות הבאות:

עבירה לפי סעיף 35(1) של חוק יסודות התקציב **"לא קיים הוראה מהוראות חוק זה או תקנה או הוראת מינהל שניתנה לפיו או הוראה שניתנה על ידי שר האוצר לפי סעיפים 29 א' או 29ב'".**

וכן עבירה לפי סעיף 35(5) של החוק: **"הנהיג או הורה להנהיג שינויים או הטבות בניגוד להוראות סעיף 29"**.

נד. מטעם המערער נטען, שהוא פעל לפי הוראות החשב המלווה, הפחית את ארבעת חודשי ההסתגלות והשאיר שני חודשי שכר כחודשי הודעה מוקדמת לינואר/פברואר 2012, ומחמת טעות לא שונה הסימול בתשלום השכר מחודשי ההסתגלות לדמי הודעה מוקדמת, אך התשלום זהה.

בית הדין דחה את טענות ההגנה של המערער ואימץ את הודעתו, כמו גם את עדותו של החשב המלווה, אשר ציין מפורשות בהודעתו ת/11 שהוא הצביע בפני המערער על החריגות בתשלום שבוצע למר ריאד חסון וציפה שהמערער יתקן את הדרוש ומשלא נעשה כן, שיגר אליו מייל מיום 21.5.2012 (מצורף למוצג ת/5) ובעקבות אותו מייל ביצע המערער תיקון חלקי בכך שבתלוש יוני 2012 נופו משכרו של מר חסון ארבעה חודשי ההסתגלות, אך לא ששת החודשים בהם זוכה בתלוש ינואר 2012.

בין היתר, מוסר החשב המלווה בהודעתו, כי בהסכם הפרישה (ת/5) נקבע, שמועד הפרישה יהיה בתאריך 31.10.2011 ומר חסון קיבל שני חודשי הודעה מוקדמת בשכר מלא בחודשים נובמבר ודצמבר 2011, ומכאן שלא הגיע לו כל תשלום בגין חודשי ההסתגלות.

בעדותו בפני בית הדין היה החשב המלווה איתן בדעתו כי מר חסון לא נכח בעבודתו בחודשים 11/12-2011, וקיבל בגינם דמי הודעה מוקדמת (עמ' 72-73 לפרוט' וכן עמ' 78-79 לפרוט'). (אציין כי בעמ' 15 של הכרעת הדין נפלה שגגה בכך שנכתב כי בחקירתו הנגדית מסר החשב המלווה ש"הנאשם" לא נכח בעבודתו בנובמבר-דצמבר 2011, וברור שהכוונה שמר חסון לא נכח בעבודה בחודשים אלה).

עוד ציין החשב המלווה, שהוא היה מעוניין להיפגש עם מר חסון (ששימש בתפקיד מזכיר המועצה), וזאת בשים לב לכך שהוא (החשב המלווה), התחיל את עבודתו במועצה, אך הוא לא הצליח להיפגש, כי נאמר לו שמר חסון בחופשה של הודעה מוקדמת (עמ' 73 לפרוט').

כאמור, היה החשב המלווה נחרץ בעמדתו שמר חסון לא עבד במועצה בחודשים נובמבר - דצמבר 2011, והוא אף לא ראה דיווחי נוכחות של מר ריאד חסון בעבודה (עמ' 77 ועמ' 79 לפרוט').

נה. בהודעתו ת/1 מסר המערער, שמר חסון, מזכיר המועצה, פרש בסוף חודש אוקטובר 2011 וקיבל דמי הודעה מוקדמת לחודשים נובמבר-דצמבר 2011. עוד מסר המערער בהודעתו ת/1, שהוא אישר למר חסון שישה חודשי ההסתגלות ונימק זאת בחוזר משרד הפנים מחודש מאי 1977 לפיו עובד יהיה זכאי לחודשי ההסתגלות אם בוטלה משרה ברשות עקב פרישתו, או אם מתקיימת תכנית הבראה לרשות. אולם, בהמשך הודעתו, ת/1, הודה המערער ששני התנאים הנ"ל לא התקיימו בפועל במקרה של מר חסון, וכן אמר המערער (ב-ת/1, עמ' 5): **"אני החלטתי לתת לו מענק ההסתגלות כאילו שכבר נחתמה תוכנית הבראה..."**. אולם בהמשך מסר המערער שהתשלום, שנטען שאינו כדין עבור שני

חודשי ההסתגלות, הוא בעצם תשלום כדין עבור הודעה מוקדמת.

עוד טען המערער בהמשך הודעתו, שמר חסון פרש מעבודתו רק בסוף דצמבר 2011 (ולא בסוף אוקטובר 2011 כפי שמסר קודם לכן), ומשום כך, לגרסת המערער, זכאי היה מר חסון לדמי הודעה מוקדמת עבור נובמבר - דצמבר 2011.

בית הדין העיר, שמטעם המערער לא הוגשו כל דוחות נוכחות ביחס למר חסון. כמו כן תהה בית הדין מדוע הגדיר המערער את התשלום לנובמבר-דצמבר כתשלום עבור "הודעה מוקדמת" אם אמנם מר חסון עבד בחודשים - דצמבר 2011?

נו. בעדותו בבית הדין טען המערער, כי מה שהביא אותו לכלול את ששת חודשי ההסתגלות בשכרו של מר חסון, הייתה הסתמכותו בתום לב על תכנית הבראה שאמורה הייתה להיחתם עם המועצה המקומית, אך הודה שתוכנית ההבראה לא אושרה כדין ולא יצאה לפועל באותה עת (עמ' 135 לפרוט').

עוד העלה המערער טענה בעדותו בפני בית הדין שהמניע העיקרי שלו בקביעת תנאי הסכם הפרישה עם מר חסון היה רצונו להיפטר ממנו, שכן, לדעתו, מר חסון לא תרם לעבודה (עמ' 134-135 לפרוט').

בנוסף טען המערער, שהוא זיכה את מר חסון בשני חודשי הודעה מוקדמת, אך מחמת שגגה נרשם בתלוש המשכורת כאילו זוכה בחודשי הסתגלות (עמ' 142 לפרוט'), אלא שבית הדין דחה את טענתו זו של המערער והגדיר אותה כטענה מופרכת שלא זכתה לאמונו של בית הדין.

נד. מר חסון עצמו העיד, כי פרש מעבודתו בסוף אוקטובר 2011 וציין, כי בחודשים נובמבר - דצמבר 2011 הוא לא עבד במועצה, והוא קיבל שני חודשי הודעה מוקדמת בחודשים נובמבר-דצמבר 2011 (ת/8 עמ' 3, וכן עדותו בבית הדין עמ' 19 ו-25 לפרוט').

ראש המועצה, כרמל, העיד, שבסוף אוקטובר - תחילת נובמבר ביקש חסון לצאת לאירוע של מזכירים כלליים של המועצות המקומיות, אך החשב המלווה, אמר, שאינו מאשר את הליכתו של מר חסון לבית מלון, הואיל ומר חסון כבר פרש (עמ' 97 לפרוט').

נה. בית הדין מציין, כי מעיון בתלוש השכר של יוני 2012 (מוצג נ/1) עולה, שהעיוות של תשלום שישה חודשי הסתגלות למר חסון תוקן באופן חלקי במובן זה שנוכו ארבעה חודשי הסתגלות, כך שמר חסון זוכה בשני חודשי הסתגלות, להם לא היה זכאי. כאמור, טוען המערער, ששני חודשי ההסתגלות שנותרו הם למעשה חודשי הודעה מוקדמת ששולמו בינואר-פברואר 2012, וכי מחמת טעות לא שונה הסימול בתלוש השכר (עמ' 129 לפרוט'). כמו כן טען המערער, בעמ' 130 לפרוט', שמר חסון עבד עד סוף

דצמבר 2011 בעוד שקודם לכן אישר, שמר חסון עבד עד סוף אוקטובר 2011.

בית הדין קבע מפורשות, שאינו נותן כל אמון בעדותו זו של המערער וזאת נוכח כל מארג הראיות בנוגע לחודשי ההסתגלות.

בית הדין מוסיף ומציין, כי החשב המלווה עמד על דעתו שמר חסון **לא** הועסק במועצה בחודשי ההודעה המוקדמת (עמ' 109 לפרוט'), וכן דחה החשב המלווה את התיזה שהציגה לו ההגנה בדבר המרת שני חודשי ההסתגלות כדמי הודעה מוקדמת עבור שני חודשי עבודה, שכן מר חסון לא נכח בעבודה בינואר-פברואר 2012 (עמ' 111 לפרוט').

נט. לא ראיתי הצדקה להתערב במסקנה אליה הגיע בית הדין, ולפיה הוכח שמר חסון קיבל עבור החודשים נובמבר-דצמבר 2011 דמי הודעה מוקדמת, כך שהתשלום אותו קיבל עבור ינואר-פברואר 2012 היה תשלום חודשי ההסתגלות **שלא כדין** תוך חריגה מסמכות. מסקנתו זו של בית הדין מבוססת היטב על התשתית הראייתית: המערער עצמו הודה במוצג ת/1, כי מר חסון פרש מעבודתו באוקטובר 2011, וכי דמי ההודעה המקודמת שולמו עבור החודשים נובמבר-דצמבר 2011.

ניסיונותיו של המערער לתרץ את מעשיו ביישום תכנית הבראה, או התייעלות עקב הפחתת משרה - נדחו. בית הדין קבע, שמר חסון **לא** עבד בחודשים נובמבר-דצמבר 2011.

חיזוק לכך נמצא הן בעדותו של החשב המלווה שהייתה מהימנה על בית הדין, וכן נמצא חיזוק בעדותו של מר חסון.

בית הדין דחה את ניסיונו של המערער להציג את חודשי ההסתגלות שנרשמו בגמר חשבון (נ/5) כאילו הם חודשי הודעה מוקדמת עבור ינואר-פברואר 2012. טענותיו אלה של המערער **לא** זכו לאמונו של בית הדין, כך גם טענתו כאילו אירעה טעות בסימול תלוש השכר.

אין לערכאת הערעור כל יתרון על פני בית הדין שראה ושמע בהרחבה את העדויות שהובאו בפניו, ואין להתערב במסקנה לפיה הוכח מעבר לספק סביר הרכיב הראשון שבאישום השני, דהיינו, שהתשלום שבוצע למר חסון עבור ינואר-פברואר 2012 היה תשלום בגין חודשי ההסתגלות שלא כדין, תוך חריגה מסמכות.

ס. הרכיב השני באישום השני מתייחס לכך שהמערער אישר למר חסון פנסיה תקציבית הכוללת את השנים בהן הופרשו למר חסון כספים לקרן "מקפת" במסגרת הפנסיה הצוברת, ועקב כך שולמה למר חסון החל מיולי 2012 פנסיה תקציבית בשיעור של 67.4% במקום 56%, תשלום שהופסק רק במאי 2014 עקב החקירה.

בית הדין קבע, כי אישור קבלת גמלה מאוצר המדינה בגין אותן שנות עבודה שבהן הופרשו עבור העובד כספים במסגרת פנסיה צוברת מנוגד להוראות חוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, וסעיף 29 של חוק יסודות התקציב אוסר על גוף מתוקצב להסכים לשינוי בשכר, בתנאי פרישה או בגימלאות, ואין להנהיג שינויים או הטבות אלא בהתאם למה שהוסכם או הונהג לגבי כלל עובדי המדינה, או באישור שר האוצר.

במקרה שבפנינו לא הוסכם ולא הונהג שעובדי המדינה ייהנו מכפל גמלה (כלומר: פנסיה תקציבית + פנסיה צוברת כמקור משותף) לגבי **אותה** תקופת שירות.

סא. החשב המלווה התייחס לחריגה הנובעת מהסכם הפרישה ת/5, שם נקבע כי מר חסון יקבל גמלה לפי 67.4%, ובמיל מיום 21.5.2012 ציין החשב המלווה מפורשות שמחשוב גובה הגמלה יש לגרוע את התקופה שלגביה הועברו תשלומים בגין מר חסון ל"מבטחים", קרן "מקפת" וקרן גמלאות, אך המערער לא תיקן את המעוות. עיינו בעניין זה בהודעתו של החשב המלווה (ת/1, עמ' 4).

יתר על כן: מספר ימים לאחר קבלת המיל מיום 21.5.2012 שיגר המערער ביום 30.5.2012 מכתב לקרן "מקפת" (ת/13). במכתבו ציין, כי משיכת הכספים שלזכות מר חסון בקרן "מקפת" לא תפגע בקצבה שהוא מקבל **וכי קופת קרן מקפת אינה נכללת בחישוב הגמלה עבור התקופה יוני 1991 עד ינואר 1997 שמר חסון מקבל מן המשיבה** (ההדגשה שלי - י.ג.).

בהודעתו (ת/11) מוסר החשב המלווה, כי בפועל התקופה הנ"ל שמיוני 91 עד ינואר 97 כן נכללה בגמלה ששולמה למר ריאד חסון (67.4% גמלה), הגם שהגמלה הייתה אמורה לעמוד רק על 56% לנוכח התקופה שצוינה לעיל, שבה היה מר חסון מבוטח בקרן "מקפת" לפי פנסיה צוברת. בצדק קבע בית הדין שהגדלת אחוזי הגמלה נעשתה על ידי המערער ביודעין, ולא מחמת טעות גרידא (עמ' 29 של הכרעת הדין), ואין כל הצדקה להתערב במסקנה זו אליה הגיע בית הדין, המבוססת על התשתית הראייתית כפי שהונחה בפניו, ובין היתר בשים לב לעדותו המהימנה של החשב המלווה.

סב. אכן, בית הדין ציין בהכרעת הדין שהחשב המלווה לא היה דעתן דיו כלפי המערער כשגילה את מצג השווא שהוצג בפני קרן "מקפת", וביום 13.7.2012 פנה במיל (נ/6) למערער בו הורה למערער לצרף לתלוש יוני 2012 של מר חסון מכתב בו ייאמר ששיעור הגמלה אינו סופי וניתן בינתיים לפנים משורת הדין עד לבדיקת משרד הפנים והאוצר (נ/7).

בית הדין תוהה ובצדק, כיצד זה החשב המלווה, בהיותו הזרוע הארוכה של משרד הפנים, לא הורה על הפסקת תשלום הגמלה בשיעורה החורג, ומדוע אישר תשלום על תנאי בשעה שהייתה ברורה לו' או חייבת הייתה ברורה לו אי-החוקיות הנעוצה בתשלום. בית הדין העיר שהחשב המלווה ציין, כי הוא כפוף להוראות סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, אך בפועל הוא לא עשה כן, כך שהחשב המלווה איפשר למערער לשלם, על פני תקופה זמנית, תשלומי כפל של גמלה, בחוסר סמכות.

סג. במהלך העדויות התחוויר שהחשב המלווה אישר לכלול בתנאי גמלתו של עובד נוסף של המועצה (אשר פרש אף הוא אם כי במועד מאוחר יותר) את תקופת העבודה שבה היה מבוטח בפנסיה צוברת (הסכם הפרישה של אותו עובד הוא 4/נ ושמו מופיע ברשימת העובדים שקיבלו תגמולים מקרן "מקפת" - 2/נ).

ב"כ המשיבה טענה בסיכומיה בכתב בפני בית הדין (בעמ' 31), שלא הוכח כלל שהעובד הנוסף קיבל כספים כלשהם מקרן "מקפת", וכי לא הוכח שמשרד הפנים ידע על תשלום כפל גמלה לעובד הנוסף, אם ניתן כזה. יחד עם זאת, ציינה ב"כ המשיבה שאם מדובר בכפל גמלה לעובד הנוסף, הרי בוצעה עבירה והמשיבה העבירה את המידע לטיפול משרד הפנים ומשרד האוצר.

אציין, כי מעיון בהכרעת הדין של בית הדין עולה, כי בית הדין לא פקפק בכך שגם לגבי העובד הנוסף בוצע תשלום של כפל גמלה, עיינו בעמ' 31 של הכרעת הדין ועמ' 102-104 בעדות החשב המלווה.

בחקירתו הנגדית (עמ' 102-104 לפרוט') ציין החשב המלווה, בין היתר, שמה שהדריך אותו לחתום על תנאי הפרישה של העובד הנוסף שפרש היה החלטתה של הוועדה הפריטטית. מסמך הוועדה (מיום 26.10.1997) הוא מוצג ת/16, ואולם בצדק העיר בית הדין (עמ' 33 של הכרעת הדין) שאין בהחלטה הנ"ל של הוועדה הפריטטית כל מקור חוקי המאפשר תשלומי כפל גמלה בניגוד לחוק, ועוד העיר בית הדין, שנעדרו מן הוועדה נציגים של משרדי הפנים והאוצר, ומכאן שאין המדובר בהחלטה שיפוטית המעניקה כפל גמלה.

סד. אבהיר, שאף אם היה מקרה נוסף, או מקרים נוספים, שבהם זכו עובדים שפרשו מן המועצה לכפל גמלה בגין אותה תקופה, דהיינו גם פנסיה צוברת וגם פנסיה תקציבית, וגם אם החשב המלווה איפשר ביצועו של תשלום זה, על תנאי, דהיינו, עד לבדיקת משרד הפנים והאוצר, הרי אין בכך כדי לסייע בידי המערער אשר לא היה עובד זוטרי, אלא כפי שקבע בית הדין בעמ' 7 של הכרעת הדין: **"עדויותיהם של עדי התביעה ביחס לסמכויותיו של הנאשם במועצה היו מהימנות ומשכנעות באופן שהוכיח שאכן הנאשם היה אחראי על מתן תוספות שכר ועל תנאי פרישה והוא העביר הנחיות בעניין לחשב השכר..."**

המערער אינו רשאי להעביר את האחריות לתשלום כפל הגמלה (אף אם באופן זמני) לכתפי הזולת. כפי שראינו, אין החלטת הוועדה הפריטטית (ת/16) מהווה מקור חוקי שעל פיו ניתן לשלם בגין אותו פרק זמן גם פנסיה צוברת וגם פנסיה תקציבית, והמערער היה מודע לכך שאין לאשר בגין אותה תקופה הן פנסיה צוברת והן פנסיה תקציבית. העובדה שהחשב המלווה לא היה אסרטיבי במידה מספקת על מנת לעצור את התשלום עד אשר תתקבל עמדת משרדי הפנים והאוצר, כמו גם העובדה שלעובד או לעובדים נוספים בוצע תשלום דומה, אין בכל אלה כדי לנקות מאחריות את המערער שכאמור היה האחראי במועצה על מתן תוספות שכר והענקת תנאי פרישה.

סה. במסגרת הערעור טוען המערער, בין היתר, שקיים ספק לגבי היסוד הנפשי שחייב להתקיים בכל הנוגע

לעבירות המיוחסות לו. לפי סעיף 35 (א) של החוק היסוד הנפשי הנדרש הוא: "עובד גוף מתקצב שעשה ביודעין אחת מאלה..." (ההדגשה שלי - י.ג.). המונח "ביודעין" מתפרש כמחשבה פלילית, כאמור בסעיף 20 (א) של חוק העונשין, התשל"ז-1977, דהיינו: "מודעות", ואין המדובר רק במודעות בפועל, אלא די בכך שאותו אדם חשד בטיב ההתנהגות, או באפשרות קיום פרטי העבירה ובחר שלא לברר את הדברים, ועיינו:

ע"פ 3506/13 דוד הבי נ' מדינת ישראל (12.1.2016) [ניתן פה אחד על ידי כב' השופטים י' דנציגר, נ' סולברג, ד' ברק-ארז]:

"396. במסגרת חוק העונשין (תיקון מס' 39) (חלק מקדמי וחלק כללי), התשנ"ד-1994, נוספה לחוק העונשין הגדרה אשר נעדרה ממנו קודם לכן, בדבר משמעות המונח "מחשבה פלילית". כחלק מן ההגדרה שבסעיף 20 לחוק העונשין, אימץ המחוקק את הדוקטרינה שפותחה עד אז בפסיקה - בהתאם לדין האנגלי - בדבר "עצימת עיניים" השקולה לידיעה (ראו למשל: ע"פ 538/90 ורשבסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(2) 870, 874-875 (1990) והאסמכתאות המובאות שם). וזו לשון סעיף 20 לחוק העונשין:

"(א) מחשבה פלילית - מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, ולענין התוצאות גם אחת מאלה

...

(ג) לענין סעיף זה -

(1) רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם"

397. בנוסף, בחוק העונשין (תיקון מס' 43) (התאמת דיני העונשין לחלק המקדמי ולחלק הכללי), התשנ"ה-1995, נוספה לחוק העונשין הוראת ההתאמה שבסעיף 90(א)(3), לפיה יתפרש המונח "ביודעין" או כל מונח בעל משמעות דומה, כמחשבה פלילית כאמור בסעיף 20(א) - דהיינו "מודעות".

398. על-כן, נקודת המוצא לדיון שלפנינו היא כי "ניתן לייחס לאדם יסוד נפשי של מודעות לא רק כאשר הוכחה מודעות בפועל אלא גם כאשר הוכח כי אותו אדם חשד בטיב ההתנהגות או באפשרות קיום הנסיבות הנמנות עם פרטי העבירה, אך בחר שלא לברר את הדברים" (ראו: ע"פ 5529/12 אוהב ציון נ' מדינת ישראל, פסקה 21 לפסק דינה של השופטת א' חיות (9.11.2014) (להלן: עניין אוהב ציון))." (ההדגשה שלי - י.ג.)

10. כאשר נשאל המערער על ידי החוקר (לאחר שהוצג לו מכתבו ת/13 לקרן "מקפת") מדוע כלל את

תקופת הפנסיה הצוברת בתוך הפנסיה התקציבית **בניגוד** לאמור במכתבו הוא השיב: **"אני לא זוכר באילו נסיבות יצא המכתב הזה. הייתי צריך לקזז את השנים האלו מהגמלה של ריאד (ת/1 עמ' 8 - ההדגשה שלי - י.ג.)**

יתר על כן, לאחר הליך החקירה בפני החוקר שיגר המערער מסמך הבהרות למר דנינו במחלקת החקירות (מיום 14.12.2013, נ/8) ובו כתב, הין היתר: **"בבחינת העברת הכספים מקרן מקפת אציין שהסכם הפרישה נערך ללא נתונים מספיקים וכל המידע שנצבר היה בגדר שמועות..."**

גם בעדותו בפני בית הדין אישר המערער, כי בכל הנוגע לביטוח העובדים בקרן "מקפת": **"היו שמועות באוויר, שמעתי על חלק מהעובדים על הפרשות לפנסיה אחרת, שנעשה הסכם מול עובדים בקרן מקפת והעברת העובדים לתקציבית, אך לא ראיתי מסמכים..."** (עמ' 137 לפרוט').

סז. בית הדין ציין, שלמרות ידיעתו המעורפלת חתם המערער על המכתב לקרן "מקפת" (ת/13) בו אישר שמשרכת הכספים של מר חסון מן הקרן לא תפגע בגמלה שהוא מקבל, וכי התקופה שמיוני 1991 עד ינואר 1997 לא נכללה בחישוב הגמלה שמקבל המערער מן המועצה (עמ' 38 להכרעת הדין).

בית הדין קבע, שדרך פעולתו של המערער הייתה שגויה ולא הייתה לו כל סמכות לאשר את שיעור הגמלה תוך התלייתו באישורי משרד האוצר ומשרד הפנים, שכן חובתו החוקית של המערער הייתה לקבל תחילה את אישורו של משרד האוצר, ובכפוף להוראות אלה לבצע את התשלומים השנתיים במחלוקת (עמ' 40 של הכרעת הדין). במסקנה זו אין מקום להתערב.

כמו כן, אין בידי אלא להסכים לקביעת בית הדין בעמ' 40 של הכרעת הדין, שהעובדה שמשרדי הפנים והאוצר לא השיבו על פניותיו של החשב המלווה מזה ארבע שנים, אין בה כדי לפטור את המערער מאחריות, אך יש בה כדי להיזקף לזכות המערער בהקלת העונש ויצוין, שאין בפניי ערעור על גזר הדין כי אם על הכרעת הדין בלבד.

סח. בסיכום הדברים בכל הנוגע לגובה הגמלה (הרכיב השני שבאישום השני) קבע בית הדין (עמ' 43 של הכרעת הדין), שהמערער פעל ברשלנות ובחוסר מקצועיות והנהיג, או הורה להנהיג, תשלומי "כפל פנסיה" בשכרו של מר חסון מבלי שהתקבל על כך אישורו של הממונה על השכר במשרד האוצר. בהתייחס לשנים בהן הועסק מר חסון במסגרת פנסיה צוברת אף הודה המערער בהודעה שנמסרה לחוקר: **"הייתי צריך לקזז את השנים האלו מהגמלה של ריאד"**.

(ת/1, עמ' 8, ש' 216).

החשב המלווה חזר והעמיד את המערער על חריגות השכר שביצע, ובכלל זה אחוזי הגמלה הגבוהים שביקש להעניק למר חסון, אך למרות זאת לא תיקן המערער את המעוות.

בית הדין ציין, שהחשב המלווה לא היה אסרטיבי במידה מספקת כלפי המערער ולא הקפיד שהוראותיו תתבצענה כנדרש ואולם, אין בכך כדי להסיר מאחריותו של המערער שביצע את מעשיו ביודעין תוך ניסיון לתרצם בנוהג ששרר, לדבריו, במועצה. כמו כן, הציג המערער מצג בפני קרן "מקפת" כאילו הכספים שצבר מר חסון באותה קרן במסגרת פנסיה צוברת לא ייכללו במסגרת הפנסיה התקציבית, אך בפועל משך מר חסון את כספיו מקרן "מקפת" ועל אותן שנות עבודה זוכה גם בפנסיה תקציבית.

ט. המערער הודה במסמך ההבהרות ששיגר לחוקר מר דנינו (נ/8) שהסכם הפרישה נערך ללא נתונים מספיקים והמידע שנצבר היה בגדר שמועות. כמו כן ציין בית הדין, שהניסיון להישען בעניין זה על החלטת הוועדה הפריטטית משולל כל בסיס חוקי, וברי שהתנהלותו של המערער לא עלתה בקנה אחד עם תהליך העבודה הראוי המצופה ממנהל משאבי אנוש במועצה.

הגם שהחשב המלווה לא פעל אף הוא כדין משאיר את תשלומי כפל הפנסיה למר חסון בתלוש של יוני 2016, הרי אין בכך כדי להפחית מאחריותו של המערער, ואולם יש להביא התנהלות זו של החשב המלווה במסגרת השיקולים הרלוונטיים לגזר דינו של המערער, כאמור כבר לעיל.

ע. לא שוכנעתי שקיימת הצדקה כלשהיא להתערב בקביעותיו ובמסקנותיו של בית הדין המבוססות על התשתית הראייתית הנרחבת שהובאה בפני בית הדין אשר ניתח בקפדנות את הראיות אשר הובאו בפניו ומסקנותיו מבוססות כראוי על אדני הדין הפסיקה.

כפי שכבר ציינתי לעיל, הוכח כי המערער ביצע את העבירות שיוחסו לו "ביודעין", במובן זה שהייתה למערער המודעות הנדרשת, ולמצער, שפעל תוך "עצימת עיניים", בשעה שהמערער הוא זה שהיה האחראי במועצה על מתן תוספות שכר ועל הענקת תנאי פרישה, והוא העביר הנחיות לחשב השכר, כפי שנקבע בעמ' 7 של הכרעת הדין.

עא. במסגרת הודעת הערעור טען עוד המערער, כי חקירת המשיבה בעניינו הייתה רשלנית שכן בית הדין עצמו קבע שהחקירה המשמעתית לא הייתה מושלמת, אך נמנע מלקבוע שהיה בכך כדי לקפח את זכותו של המערער או להטיל ספק בהוכחות שהוצגו מטעם המשיבה.

עב. עוד נטען בערעור, ששגה בית הדין משנמנע מלקבוע שחלה במקרה זה "הגנה מן הצדק" מחמת אכיפה בררנית לנוכח התנהלות המשיבה מול החשב המלווה שממשיך בעבודתו במועצה, אף אם איננו עובד מדינה ו/או עובד מועצה, וממשיך לאשר תשלומי פנסיה תקציבית מלאה לעובדים שבוטחו בקרן "מקפת" ופרשו מעבודתם במועצה לאחר סיום עבודת המערער.

לטענת המערער, שגה בית הדין גם משנמנע מלקבוע "הגנה מן הצדק" מחמת אכיפה בררנית גם לנוכח התנהלות המשיבה באשר לעדה סמאהר אבו חמוד ששימשה ומשמשת בתפקיד בו עבד המערער וגם בתקופת כהונתה אישר ומאשר החשב המלווה, ביחד עמה, תשלום פנסיה תקציבית מלאה לעובדים שבוטחו בקרן

"מקפת" בהקדור תשובת משרדי האוצר והפנים.

כן נטען, כי שגה בית הדין משלא קבע "הגנה מן הצדק" מחמת שיהיו.

עוד סבור המערער, כי בית הדין שגה משקיבל את טענת המשיבה בדבר "טענות כבושות" של המערער.

עג. בית הדין נתן דעתו בהכרעת הדין גם לטענותיו אלה של המערער. בניגוד לטענת המערער, סבר בית הדין, שהמשיבה הניחה תשתית ראיתית מספקת להוכחת אשמתו של המערער. אף אם החקירה המשמעתית לא הייתה מושלמת, לא עלה חשש ממשי לקיפוח הגנתו של המערער וזכותו להליך הוגן.

עד. לאחר שחזרתי ועיינתי בתשתית הראיתית שהונחה בפני בית הדין (הן העדויות והן המסמכים השונים, וכן בהכרעת הדין המפורטת של בית הדין), לא שוכנעתי שקיים חשש כלשהו לקיפוח הגנתו של המערער וזכותו להליך הוגן.

אני מפנה לדבריו של כב' השופט א' לוי ז"ל בע"פ 8670/07 דהן נ' מדינת ישראל, בפיסקה 15 (2.9.2008):

"כבר נקבע בעבר שאין המשיבה מחוייבת להשיג את כל הראיות, ואף לא את הראיות הטובות ביותר. הבחינה מתרכזת בבדיקת החומר שהוגש ואם די בו כדי לבסס את ההרשעה במידה הנדרשת בפלילים..."

עיינו גם: ע"פ 9536/11 סרור נ' מדינת ישראל, בפיסקה 62 (16.9.2014); וכן בע"פ 5386/05 בילל אלחורטי נ' מדינת ישראל, בפיסקה ז(2) (18.5.2006).

עה. באשר לטענת האכיפה הבררנית: אין מחלוקת שהחשב המלווה, כמו גם ראש המועצה, אינם בגדר "עובדים" לפי החוק, ולכן אינם כפופים לדין המשמעתי בשירות המדינה.

לטענת המערער, היה מקום לשקול הגשת כתב אישום כנגדם. גם לטענה זו התייחס בית הדין בצינו שהמערער אינו נמנה על "קבוצת השוויון", כלומר המערער והחשב המלווה, כמו גם ראש המועצה, אינם כלולים באותה קבוצה שהרי רק המערער הוא עובד המועצה שכפוף לדין המשמעתי בשירות המדינה.

בנוסף, אין לראות משום פגיעה בהרגשת הצדק או משום התעמרות בלתי צודקת, בנקיטתו של ההליך המשמעתי כנגד המערער, שעה שנקבע כי הוא זה שהיה אחראי על מתן תוספות שכר ועל הענקת תנאי פרישה, והוא הנושא באחריות לכשלים ולמחדלים, כפי שהוכחו בצורה ברורה ומפורשת בפני בית הדין, גם אם הוא אינו האחראי הבלעדי לכך, ויש להבחין בין אכיפה בררנית פסולה לבין אכיפה חלקית לגיטימית.

בעניין זה אני מפנה לדבריו של כב' המשנה לנשיאה השופט א' רובינשטיין בבר"ש 4252/16 אלגלי נ' נציבות שירות המדינה, בפסקה כ"ב (5.7.2016):

"כדי להוכיח אכיפה בדרנית, יהא על הטוען להראות בראש וראשונה כי אכן עסקין בהבחנה בין מי שהדמיון ביניהם רלבנטי לעניין, כמצדיק התייחסות דומה בשאלת הגשתו של כתב אישום; בשלב השני, על הטוען להראות כי בבסיס ההבחנה ניצב מניע פסול, כמו למשל שרירותיות, או התחשבות בשיקולים שאינם מן העניין, או שאינם ראויים. מטבע הדברים, מדובר בשני שלבים השלובים זה בזה, ואשר רב המשותף להם. הנטל להוכיחם מוטל על הנאשם, שכן הרשות המינהלית נהנית ככלל מן החזקה לפיה פעולותיה נעשות כדין (ע"פ 3215/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 37 לפסק דינו של השופט ס' ג'ובראן (4.8.08); ראו גם עניין זקין, בעמוד 307); וגם בר"ש 1185/13 אוחנה נ' נציבות שירות המדינה, פסקה יד (3.4.13):

"הכלל הוא שכל עוד לא הסתבר שאי העמדתם לדין של חלק מן המעורבים בפרשה פלונית נבעה מתוך שרירות או מתוך שיקולים פסולים, אין באכיפה חלקית כזו אף שהיא פוגעת בעיקרון השוויון כדי להצדיק ביקורת שיפוטית פולשנית בין בדרך של הוראה להעמיד לדין את יתר המעורבים ובין בדרך של השוואת מצבם של המעורבים שהועמדו לדין לאלה שלא הועמדו לדין" (ע"פ 37/07 פרג נ' מדינת ישראל, פסקה 6 לחוות דעתה של השופטת א' חיות (10.3.08)).

ובנוסף, עיינו בדבר כב' השופט ג. ג'ובראן ב-ע"פ 3215/07 פלוני נגד מדינת ישראל, בפסקה 38 (4.8.2008).

עו. גם את טענת "ההגנה מן הצדק" מחמת שיהיו יש לדחות.

האירועים נשוא ההליך הסתיימו ביולי 2012, הודעות העדים נגבו על ידי החוקר בנובמבר-דצמבר 2013, המערער סיים את עבודתו במהלך שנת 2014. התובענה הוגשה באוגוסט 2014.

המערער טען, כי הוא לא יכול היה לאתר במשרדי המועצה מסמכים התומכים בעמדתו והדבר פגע בהגנתו, ואולם, בצדק קבע בית הדין, כי ניתנה למערער הזכות המלאה להתגונן, והוא אף הציג בפני בית הדין במהלך הדיון שורה של מסמכים, ובמידת הצורך הרי היה באפשרותו לבקש כי יינתנו צווים על מנת שיוצגו מסמכים רלוונטיים נוספים בפני בית הדין.

גם בטענתו זו של המערער אין כדי להצדיק את טענת "ההגנה מן הצדק" שהעלה המערער ובדין נדחתה זו על ידי בית הדין, כך גם טענת המערער כאילו שגה בית הדין משדחה "טענות כבושות" של המערער.

בית הדין ציין, כי המערער העלה גרסאות שזכרן לא בא בהודעתו בפני חוקר המשמעת, ואף סתרו את ההודעה

בנושאים מסוימים. גם קביעתו זו של בית הדין אינה מצדיקה התערבותה של ערכאה זו.

עז. בסיכום הדברים, ולאחר שנתתי דעתי לטענות המפורטות שהעלה המערער הן במסגרת הודעת הערעור, והן בדיון בעל-פה שהתקיים בפניי ביום 20.3.2017, לא שוכנעתי כי נפלה שגגה כלשהיא בהכרעת הדין של בית הדין.

בצדק נקבע, כי עלה בידי המשיבה להוכיח מעבר לספק סביר כי המערער ביצע את המיוחס לו בתובענה המשמעתית, ולפיכך אני דוחה את הערעור.

כפי שכבר הערתי, הערעור הוגש לגבי הכרעת הדין בלבד.

המזכירות תמציא את העתקי פסק הדין אל:

1. ב"כ המערער, עו"ד א. גולדהמר, חיפה.

2. ב"כ המשיבה, עו"ד גב' אודליה גליק, פרקליטות המדינה - המחלקה למשפט העבודה, ירושלים.

ניתן היום י"א סיון תשע"ז, 05 יוני 2017, בהעדר הצדדים.